

TÕRVA TEATAJA

Väljaandja: Tõrva vallavalitsus Kujundus: loovbüroo Kuldne Lammas Trükk: Kroonpress Otsepost: Omniva Tiraaž: 3000 Toimetus: Egon Ilisson, kuldne@kuldne.com, 53 736 992

TÄNAVUNE LIIVASKULPTUUR KUTSUB SUURÜRITUSELE

Tõrva Loitsu piletid tulevad müüki 15. mail Piletilevi keskkonda hinnaga 25 eurot. **Tõrvakad saavad, nagu ikka, soetada pileteid soodsamalt ehk hinnaga 20 eurot. Ole kiire, tõrvakatele mõeldud pääsmeid on vaid piiratud arv!** Jälgi lisainfot Facebooki lehtedelt Tõrva Loits ja Tõrva Tule-Päevad.

"Ouroboros on hoidnud koos mitte ainult maailmu tervikuna, vaid ka iga indiviidi maailmapilti. Tänavu hoiab see koos meie Tõrva Loitsu riiust, mis on loodud selleks, et ühel päeval ühendada minevik tuleviku läbi muusika, tulle, tantsu ja väge täis sõnade," lisas Ahven.

Viies aasta

Ilmselt ei tulnud uhke liivakunsti teos kohalikele üllatusena, sest juba varasematel aastatel on see kujunenud Tõrva üheks firmamärgiks ja on ka turistide poolt palju positiivset vastukaja saanud. 2020. aastal püstitati Tõrva esimene liivaskulptuur nimega "Mulgi näkk", mis osutus nii populaarseks, et 2021. aasta suvel püüdis pilke juba terve liivaskulptuuride park. 2022. aastal loodi Tõrva kesklinna Ukraina toetuseks Vabaduse Park ning selle põhiskulptuur, Ukraina president Volodõmõr Zelenskõit Vabadussambana kujutav skulptuur, mis püsis rekordiliselt 2023. aasta sügiseni.

Tänavuse skulptuuri rajas juba varasematel Tõrva liivaskulptuuride autoriks olnud maailmakuulus Läti skulptor Agnese Rudzite-Kirillova, kellele olid abiks teine lõunanaabrite kunstnik Sanita Ravina ja kultuurikorraldaja Indrek Leht. Skulptuur jääb Tõrva kesklinna kaunistama kuni sügiseni.

Kuna skulptuur on osa Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammi kuuluvast projektist Tõrva Loits, tuli rahastus kultuuripealinna sihtasutuse vahenditest. Tõrva vald panustas omalt poolt skulptuuri rajamise kohalike abiliste tööga ja skulptorite majutusega. Liiva maksumus ja transpordikulud on kantud kohalike ettevõtjate poolt.

Läti kunst ja Eesti vägi — tänavune Tõrva Loits on raiutud nii liiva kui juuliõhtu vaatamängu. Foto: Marianne Sökk

Ka tänavu on Tõrva keskringi kõrvale loodud hiiglaslik liivaskulptuur, mis sedakorda on pühendatud 20. juulil toimuvale suve suurüritusele ehk Tõrva Loitsule.

Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammi kuuluv ja kuueaastase pausi järel etenduv Eesti suurim tule, vee ja muusika sümbioosis vabaõhu-vaatemäng Tõrva Loits kannab teemapealkirja ja Ouroboros. See sümboliseerib olemise lõpmatust, mille tuntuim väljendus on oma saba õgiva müütiline madu.

Kohal Eesti tippartistid

Tõrva Loits toimus aastatel 2008-2017, kasvdes kiiresti Lõuna-Eesti üheks suurimaks ja vaatamängulisemaks

suveürituseks. Loits, millest arenes välja mitmepäevane festival Tõrva Tule-Päevad, on saanud Tõrva suve lahutamatuks osaks, mille raames toimub hulgaliselt sporti ja kultuuri. Tänavu on festivali kulminatsiooniks taaselustatud just Loitsu vaatamäng.

Korraldajate sõnul tuleb tuhandest tõusnud Tõrva Loits 2024. aastal võimsamalt kui kunagi varem — viis erinevat lava, parimad Eesti artistid, maailma suurimad trummid, vee-, tule- ja valgusefektid, Trikiabrik trikid, suur lökketuli ja ennenägematu laser-show. Ei puudu ka viimastel aastatel suurt populaarsust võitnud Vesikjärve ümbruses looklev valguskunsti- ja muusikarada. Seega saavad inimesed endale kokku panna meelepärase programmi kogu õhtu vältel.

Üritusel astuvad artistidest

üles **Puuluup, Duo Ruut, Säm, Meisterjaan, Silver Ulvik, Grete Paia ja Eesti rokilegend Tanel Padar koos Lennaga.** Lisaks kõigile tuntud nimedele esinevad õhtu jooksul sõprusomavalitsuste andekad artistid: akordionistide ansambel Poolast ja solistid Ukrainast. Traditsiooniliselt lõpetab õhtu legendaarne MÖK ehk Munitsipaalööklubi suure telgi all.

Vägi on sees

Viimastel aastatel on Tõrvale sama omane nagu suvised tulepäevad ka liivaskulptuurid, mis on juba 2020. aastast kerkinud keskväljakule või selle vahetusse ümbrusesse. Sel korral tuli idee kontseptsioon ühendada just Tõrva Loitsuga ja lisaks kaunile kunstile ka suve suursündmusele tähelepanu tõmmata.

Tänavu püstitatud liivaskulptuuril eksponeeritakse Ouroborose sümbolit, aga lisaks ka teisi müütilisi tegelasi ning maailma suurimat trummi, mis on aastaid signatuurkujutisena Tõrva Loitsu saatnud. Kunstisõprade jaoks pakub kindlasti ka äratundmist skulptuuril esindatud jüriarraklik stiil.

Liide kujundi, saba õgiva mao, teemapealkirjaks valinud Tõrva Loitsu loovjuhi, muusiku ja iduettevõtja Reigo Ahvena sõnul on Ouroborose näol tegemist ühe vanima mütolooilise sümboliga, mis tähistab eluringi, taassünni ja kõige pidevas muutumises olemist. "Seepärast sobib see suurepäraselt tähistama Tõrva Loitsu taassünni Tartu 2024 raames. Aga ka seda, et eestlaste vägev vaim ei murdu ühegi väljakutsega ega raskuse kiuste," selgitas Ahven.

Egon Ilisson, toimetaja

TIPPSPORT KOJU KÄTTE

Mõned nädalad tagasi viskasin ühes arutelus poolnaljana õhku, et Tõrval võiks olla oma meistriliiga võistkond mõnel pallimängualal. See utopiline mõte ei lasknud aga mind kuidagi lahti ja jäin mõtlema, kuidas võiks midagi sellist üldse teoks saada. Või kui mitte, siis mille taha selline vägev projekt üldse jääks? Oleks see ju Keila või Võru näitel täiesti fantastilisi emotsioone pakkuv ja kogukonda aastateks liitev meelelahutus oma fännklubide ja spordisangaritega.

Esiteks, pannakse ette, et me oleme liiga väikesed. Aga kas ikka oleme? Tõrva on umbes sama suur linn nagu Kehra, kes on käsipallis aastaid tippliigas medalitele mänginud. Markantsema näitena tuleb meelde Kuremaa, mis on väiksem asula kui Ritsu ja millel oli aastaid oma meistriliiga korvpalliklubi. Seega suurus ei saa olla välistav faktor.

Seejärel tuleb mängu kasvulava ehk meie spordiklubid. Meil tegutsevad jalg-, võrk- ja korvpalliklubi, aga tiptasemele pörkavad nendest kahjuks ülimalt vähesed. Kindlasti oleks vaja keskenduda ühele konkreetsele alale, mida arendada ja esile tõsta, sest publik tahaks teiste seas näha kindlasti mängimas oma kasvandikke.

Kolmandaks, taristu ehk võimalused pidada kodumänge Tõrvas. Esimene tõsisem piir tulebki ette siin, sest kohta, kus pidada tiptasemel jalgpalli või korvpallimänge, meil kahjuks pole. Saime küll uue staadioni, aga kõrgemal tasemel mängimist see ei kannata. Gümnaasiumi saal oleks võrkpalliks nagu loodud, aga pealtvaatajaid see liialt palju ei mahuta. Samas, tänavune võrkpalli esiliiga finaali Rakveres legendaarses Rahu hallis peeti seinte ääres seisvate sadade pealtvaatajate silme all. Tänapäeval võib staadion või saal olla ka naabermaakonnas, kuid see tekitaks paratamatult tunde nagu see poleks päris meie võistkond.

Konkurents. Me peame olema realistid, mõistmaks kuhu pildile me ära mahuks. Meeste konkurentsis on see kindlasti päris karm katsumus. Jalgpallis läheks meil tippliigasse jõudmiseks aastaid, kui mitte aastakümneid. Suure tõenäosusega läheb üritus enne laiali, kui pole just ülitugevat vundamenti noortesüsteemi näol loodud. Korvpallis on konkurents veidi õhem, aga nagu ajalugu näitab, siis tippliigasse pürgijad kaotavad tihtipeale tugevatele ja hästi kokku mängivatele amatööridele. Lauale jäävad võrkpall ja käsipall. Tänavu oli meeste võrkpallis tiptasemel mängimas vaid neli klubi (Tallinn, Tartu, Pärnu ja Võru) – seega peaks olema vabariigi peal üksjagu neid tasemel võrkpallureid, kes võiks meistriliigas mängida. Käsipallis on ehk veelgi parem võimalus. Ritsu on legendaarne käsipallikants, Valgamaalt pärit esimesed Eesti käsipallimeistrid ja mängunäljas noortest suur osa elab Lõuna-Eestis. Samas, kui väga käsipall kohalike hetkel kõnetab?

Eelarve ja eestvedajad. Raamatute lugemise asemel loeme tänapäeval pigem raha ja seda on spordis vaja. Hea tava on see, et tiptklubid toetavad ka oma valitsused. Korvpalliklubide puhul räägime me näiteks ca 100 000-eurosest toetusest aastas ja see on vaid väike osa eelarvest. Ülejäänud tuleb kokku sponsoritelt ja piletimüügist. Eks ta pealemakstud projekt ole, aga kuidas oleks Keila või Rapla hetkel pildis, kui neil korvpalli poleks? Esiliigade puhul räägiksime siiski kümme korda väiksematest numbritest. Ja ärge arvake, et vald hetkel kohalikku sporti ei toeta – toetab ja väga arvestatavas mahus. Kuid hea klubi jaoks tuleks värvata ka välismängijaid ja kas kohalikud inimesed oleksid nõus naerulsi oma maksuraha loovutama ameeriklaste pealtpanekute vaatamisele? Ja kes selle raha, müts käes, üldse kokku korjab? See nõuab väga tugevat ja karismaatilist juhti, keda nähes firmajuhid juba kaugelt uksi avavad, mitte kardinat taha peitu poe.

Naised – teie oleksite meie päästerõngas, sest kui meil üldse on olnud viimasel paarikümnel aastal häid tiime, siis on need olnud naiste käsipallis ja võrkpallis. Seega, praegused noored ja andekad võrkpallitüdrukud võiksid olla alusmaterjal meie tippsport koju kätte tuua. Paraku ei jõua naiste sport üleriigilises meedias liialt pilti ning tähelepanu ja sponsoreid on leida ülimalt keeruline.

Üritusepõhine. Reaalne võimalus oleks meelitada kord või kaks aastat siia mõni mäng või turniir. Naiste rannavõistlustel meistrivõistlused oli Tõrvas väga äge ettevõtmine. Ritsus ja KEKi saalis 90ndatel toimunud meistriliiga mängud aga kohalikel spordisõpradel siiani meeles. See variant on ka kõige realsem, sest aeg-ajalt korraldatakse ikka külalismänge kaugele klubide koduväljakutest.

Seniks aga vaatame sporti telekast, käime Tartus, Keilas ja Võrus ning... armastame!

PEREARSTIKESKUSESSE PÖÖRDUMISE A & O

Tõrva inimeste jaoks muutus aasta alguses perearstiabi korraldus. Perearstikeskuse poole pöördumine on tekitanud kohalikes omajagu küsimusi, millele aitab vastata Tervisekassa raviteenuste spetsialist Reelika Laht.

Millal tuleks oma perearstikeskuse poole pöörduda?

Kergemate ja iseparanevate tervisemurede korral saab end koduste ravivõtete iseseisvalt aidata ega pea tingimata kohe arsti poole pöörduma. Kasuta koduseid ravivõtteid, kui sul on halb enesetunne, nohu, kurguvalu, köha, palavik, kerge kõhuvalu või lihas- ja liigesvalud. Kui kerged haigustunnused nädalaga ei kao või hoopis süvenevad, tuleks konsulteerida oma perearstikeskusega.

Enne pöördumist tutvuge võimalusel oma perearstikeskuse kodulehega. Terviseagentuuri veebilehelt saate minna otse Eelvisiidi keskkonda, millele on kaudu võimalik oma terviseprobleemi kirjeldada, tellida kordusretsepti, alustada ja lõpetada haigus- ja hoolduslehte jne.

Miks on vajalik perearstikeskusesse pöördumiseks ette helistada?

Tõrva elanike tagasiside uuringust selgub, et 40% vastanutest on harjunud tervisemure ilmlemisel koheselt perearsti kabinetit ukse taha minema. Täna sel päeval ei jätku meil kahjuks nii palju tervishoiutöötajaid, et kõigi muredega kohe tegeleda. Selleks, et patsient oleks õigel ajal oma murega õiges kohas, tuleb arstiaja saamiseks kõigepealt perearstikeskusesse helistada.

Registraator või pereõde paneb teid vastavalt teie tervisemure tõsidusele järjekorda ja te saate abi nii kiiresti kui võimalik ja vajalik.

Miks mind kõnekeskuse poole suunatakse ja miks selline registratuur on vajalik?

Üle poole Eesti perearstikeskusest kasutavad kõnekeskuse ehk registratuuri teenust, mis aitab pöördujate muredele efektiivsemalt reageerida. Isegi kui perearstikeskusel ei ole võimalik teile kohe vastata, jääb teie pöördumine süsteemi ja teile helistatakse samal päeval tagasi.

Läbi kõnede registreerimise saame veenduda, et patsiendi tervisemure jõuab keskuseni ja temaga võetakse kindlasti ühendust. Terviseagentuuri statistika näitab, et üle 80% helistajatest saavad samal päeval perearstikeskusega kontakti.

Kuidas kõnekeskus toimib?

Kõnekeskuse teenuse abil saab kõnesid sorteerida, neid ootejärjekorda panna, edasi suunata, monitoorida ja dokumenteerida. Samuti saab ootejärjekorras olevatele helistajatele teateid lisada ja vastamata kõnedele tagasi helistada.

Samuti kasutatakse kõnede jälgimist, mis näitab ära, kui palju on keegi helistanud, kaua ta on ootejärjekorras olnud ja mis kõnedele on või ei ole vastatud. Tänu kõnekeskusele on kõik sissetulevad kõned ja nende arv ühelt inimeselt näha. Samuti on nähtav see, kui keegi on kõnele juba vastanud, seega jäävad ära korduvad tagasihelistamised.

Kõnekeskuse teenuse juures on suureks abiks järjekorra teated. Kui kõik vastajad on hõivatud, saab patsient ootejärjekorras olles infot teiste võimalike kanalite kohta, kuidas ühendust võtta. Kõnekeskuse teavituse kaudu suunatakse patsiente Eelvisiidi veebikeskkonda, kus helistaja saab oma probleemi digitaalselt ära kirjeldada. Temaga võetakse ühendust ühe tööpäeva jooksul. Olles teadlik patsiendi probleemist, saab õde või arst kaebuste alusel juba edasiste toimingute jaoks tegutsema asuda ja koos selgema plaaniga patsiendiga kontakteeruda.

Mida pead oma tervise kohta oskama juba läbi telefoni või Eelvisiidi öelda?

On väga oluline oma tervisemure ja pöördumise vajadust võimalikult täpselt kirjeldada. Näiteks on telefoni teel vaja registraatorile öelda oma isikukood. Samuti oleks vaja täpsustada, kas haigel on palavik, äge valu või muu taoline sümptom. Kui soovitakse retsepti pikendamist, siis peab teadma ka ravimi nime, millele pikendust soovitakse.

Tähtis on, et patsient annaks märku, kui tal on raskusi keskusesse kohale tulemisega. Registraator ega pereõde ei pruugi teada, et patsiendil on raskusi liikumisega. Kõiki ravimiretsepte ei ole võimalik minutilise pikendusega – kui inimesel ei ole võimalik retsepti alusel minna ravimit ostma järgmisel päeval, siis seda peaks juba varem mainima, et tervishoiutöötaja jõuaks retsepti samal päeval ära teha.

Millal on kõige mõistlikum kellaaeg perearstikeskusesse helistamiseks?

Kui inimesel on kiireloomuline tervisemure, tuleks perearstikeskuse poole pöörduda esimesel võimalusel ehk helistada kohe hommikul, et leitaks võimalikult ruttu vastuvõtuaeg või lahendus murega tegelemiseks. Erakorraliste muredega tegelevad valvõrde ja -arst.

Kui patsiendil ei ole ägedat tervisemure, mis vajaks kiiremat sekkumist on mõistlikum helistada õhtu poole – siis pääseb paremini liinile ka kergemate probleemide lahendamiseks.

Kui kiiresti peab perearst mu vastu võtma?

Kõik oleneb patsiendi tervisemure tõsidusest. Ravivajadust aitavad hinnata pereõde ja -arst. Üldarstiabi osutaja peab korraldama ägeda tervisehäirega patsiendile vastuvõtu samaks päevaks, teistel juhtudel viie tööpäeva jooksul.

KUUFOTO:

18. aprillil tähistas oma 103. sünnipäeva Tõrva valla vanim elanik Hilda Milkk. Elurõõmsat ja suurepärase mäluga prouat käis sünnipäeval õnnitlemas Tõrva vallavanem Helen Elias. Fotol (vasakult) vallavanem Helen Elias, Hilda Mikki ja tema lapselaps Ines. Suured õnnesoovid ja head tervist Hildale!

VALGAMAA LAULU- JA TANTSUPIDU KANDES PÄRANDIT

2. juuni 2024 TÕRVA

Kuidas on tulnud tänavune laulu- ja tantsupeo pealkiri „Kandes pärandit“?

6. juuli 1870. Helme Köstrimäe koosolek ja kuulus Jakob Hurda kõne Eesti rahva püsimajäämisest mitte rahvaarvu, vaid vaimu suuruse poolest, vaimu ja kultuuri tugevuse poolest.

Suurvaimuse loojad, edasikandjad. Õpetajad, köstrid, haritlased, kultuuri-tegelased. Rahva hariduse eest seisjad, vaimuvalgustajad. Kultuur kui üks rahvaks saamise, püsimise identiteet.

Rahvalaul, rahvatants, pillimäng ja luulevaramu. Laulupidude sünn aastast 1869. Tantsu- ja võimlemispidude sünn aastast 1934. Rahvamuusika ehk pillipidude osa koos laulupidudega alates aastast 2009.

Eestlane on laulu- ja tantsupeo nägu. Laulu- ja tantsupidu on rahva ühtekuuluvuse väljendaja. Oleme uhked sellelaadse vaimupärandi regulaarse toimumise ja kantuse eest

Valgamaa laulu- ja tantsupidu jõuab sel korral Tõrva. Muusikat ja tantsu tulvil päev saab alguse pühapäeval, 2. juunil kell 12, kui saab külastada käsitöö- ja toiduala ning lapsi rõõmustavad batuudid ja karussellid. **Kell 17 algab kontsertetendus "Kandes pärandit"**, kus osaleb 1100 lauljat, tantsijat ja rahvamuusikut. Peole annavad hoogu puhkpillirorkester, saatebänd, maailma suurim trumm ning Anu ja Triinu Taul. Päeva juhhib Hardo Adamson.

Perepäev ja pidu toimuvad Tõrva Veemõnula õuealal Õhne jõe ääres. Üritus on kõigile tasuta.

UNESCO kultuuripärandi nimekirja kui eriline nähtu maailmas.

Kõik toimed ja nähtused muutuvad, täienevad ning uuenevad ajas. Looja looming ja kõige selle edasikandjana: meie lauljad, tantsijad, pillimängijad.

Läinud aastal toimus pidu Valka laululaval, tänavu aga Tõrva Veemõnula välialal.

Foto: Paul Poderat

Hoiame ja kanname edasi uhkusega oma kultuuripärandit. Saame kokku.

Laulame, tantsime, mängime. Koos ja eraldi. Väikesed ja suured. Sünnib suur pidu meis enestes, mille kingime oma

heale kuulajale, pealtvaatajale.

Näeme 2. juunil Tõrvas Valgamaa laulu- ja tantsupeol „Kandes pärandit“

Peo lavastajad on Maie Kala, Ulvi Riitsalu, Thea Leitmaa, Valdeko Kalamees.

Mulgimaa parim kokk on RANDEL MALM

Tõrva Gümnaasiumi õppekõõgis oma kulinaarset tippset näidanud Randel Malm sai uhke tiitli kõrval ka rahaliselt premeeritud. Fotol Malm koos abilis Kerttu-Karoline Kuimetiga.

Mulgimaa maitsete aasta on nüüdseks ka ametlikult ja uhke peoga lõpetatud. Mulgimaa parimaks kokaks pärjati Malmizza omanik ja peakokk Randel Malm.

Eesti Toidupiirkond 2023 oli läinud aastal Mulgimaa. 20. aprillil peeti Tõrva Gümnaasiumis Mulgimaa toidupiirkonna maitsete aasta lõpupidu ja saadeti tiitli rändkahvel edasi Saaremaale. Lõpupeol rõõmustasid külalisi laadaletid, mille taga müüsid oma kaupa kohalikud väiketootjad. Lisaks jagas Anu Raud mõtteid Mulgi toidust, Ave Grenberg tegi kokkuvõtte mulgi pudru teekonnanst UNESCO maailmapärandi nimekirja. Muusikalisi vahepalu pakkusid Lõõtsanoobidid ja ansambel Folksell.

Tõrva Gümnaasiumi õppekõõgis astusid samal ajal võistlustulle kokad Karksi, Halliste, Helme ja Paistu kihelkonnast. Võistlejate ülesandeks oli valmistada kohalikust toorainest kaks rooga. Tasavägisel võistlusel saavutas võidu ja ühtlasi Mulgimaa parima peakoka tiitli tõrvakas Randel Malm. Žüriisse kuulusid presidendi peakokk ja Eesti peakokkade ühenduse president Taigo Lepik, Regionaal- ja Põllumajandusministeri esindaja Kerli Nõgest, Mulgimaal tegutsev peakokk Monika Peebo Viru talust, Tõrva vallavanem Helen Elias ning Mulgi vallavanem ja Mulgimaa arenduskoja aseesimees Imre Jugomäe.

Keskväljakul avati näitus

taevakehadest

18. aprillil avati Tõrva keskväljakul Jüriöö teatejooksu raames Tõrva Astronoomiaklubi näitus „Tõrvast tähtedeni“.

Näitusel näeb valikut astrofotodest, mis on jäädvustatud Tõrva pimedast taevast Tõrva Astronoomiaklubi tehnikaga. Lisaks tuttavatele Kuule ja Päikesele saab näitusel uudistada udukogusid ja galaktikaid.

Avamisel tutvustasid klubi liikmed Taavi Niitsee ja Elton Pullerits teleskoopi ja lasid soovijatel piiluda läbi selle Kuud. Astronoomiaklubi eestvedajad loodavad, et fotod sütitavad huvi teisteski või vähemalt viivad vaatajad kasvõi korrakski argimuredest kaugemale ehk rändama universumisse.

Näitus jääb Tõrva keskväljakul ööpäevaringselt avatuks suve lõpuni. Fotod on jäädvustanud Tõrva Astronoomiaklubi liige Taavi Niitsee. Tõrva Astronoomiaklubi on 2018. aastast Tõrva vallas tegutsev ühendus, mille eesmärk on astronoomia populariseerimine.

Astronoomiaklubi eestvedajad tutvustamas noorele teadushuvilisele taevakehasid.

Eesti parima minifirma finaali jõudis Tõrva noorte projekt

Tõrva Gümnaasiumi minifirma Mängutaru projekt jõudis minifirmade võistluse lõppvooru – vahva idee tõi neile ka Eesti parima minifirma finaali võistlusel planeedisõbralikuma firma eripreemia. Nimelt toodab firma põnevaid lauamänge.

Think Human Foundationi planeedisõbraliku minifirma eripreemia pälvis Mängutaru seetõttu, et toodab lauamänge valdavalt taaskasutatud materjalidest. Varasemalt on võitnud firma, mille liikmed on Mirtel Niinemets, Eneli Vahtre

Minifirma Mängutaru eestvedajad tutvustamas oma toodet.

ja Elis Ütsik, Eesti õpilasfirmade laadalt säravaima minifirma tiitli. Noori juhendab Triin Surri.

Võistlust toetasid SEB Eesti, auhinnad panid välja SEB, Estonian Business School, Büroomaailm, Kirjastus SEIK, Maaelu Edendamise Sihtasutus ja Hüppelaud.

KULTUURIKALENDER

10. mai kell 19.00 Tõrva noorteteatri Hingevärvid etendus „Kranst“ Tõrva Gümnaasiumi aulad

10. mai kell 21.00 Kitarristid Andres Roots ja Arles Kangus Pubis Juudas. Pilet 10 €

11. mai kell 11.00 Kevadtalgud Koorikülas, kell 19.00 tantsuõhtu ansambliga Nööp Kooriküla rahvamajas. Pilet 5 €

11. mai kell 16.00 Burgeri Launch Brunch Party Mulgi Mugilas koos Joel Ostratiga. Esineb Lauri Liiv. Osalus 75 €

12. mai kell 14.00 Emadepäeva kontsert Tõrva keskväljakul

17. mai kell 17.00 Kai ja Andrus Kallastu kontsert Tõrva Kirik-Kammersaalis

18. mai kell 18.00 Muuseumiöö Helme Koduloomuuseumis. Pilet 1 €

18. mai kell 18.00 Juubeli-tänuüritus „Karjatnurme kogukond 20, Karjatnurme kogukonnakeskus 25“ Karjatnurme külaplatsil

22. mai kell 18.00 ansambel MALK Tõrva Kirik-Kammersaalis

24. mai kell 19.00 Ann Vaida stand-up komöödia „Mitmes suunas“ Tõrva kinos Koit. Piletid 12 € / 17 €

28. mai kell 18.00 Tantsustuudio LYS kontsert Tõrva Kirik-Kammersaalis

1. juuni kell 11.00 Tõrva valla kodulehvikute päev

1. juuni kell 19.00 Tõrva suve avamine (Nancy, Kurjad Plaanid, Kapriit) Tõrva Tantsumäel. Piletid Ticketerist

2. juuni kell 17.00 Valgamaa laulu- ja tantsupidu „Kandes pärandit“ Tõrva Veemõnula õuel

9. juuni kell 10.30 Suur lastepidu Tõrva keskväljakul

SPORDIKALENDER

11. mai kell 9.00 Tõrva Kalameeste klubi õngitsemisvõistlus Tõrva Veskijärvel

11. mai kell 11.00 41. Hummulu parijooks

11. mai kell 11.00 Loodusturism.ee kopravaatlus-jalgsimatk Tõrva turismi piirkonnas

22. mai kell 18.00 Heitjate mitmevõistluse Pokardi seriaal 2024

23. mai kell 17.30 Tõrva kergejõustikuseriaal kuni 13. a I osavõistlus Tõrva staadionil

25. mai kell 10.00 Kalastamise algtoed Tõrva Veskijärvel

30. mai kell 17.30 Tõrva kergejõustikuseriaal kuni 13. a II osavõistlus Tõrva staadionil

6. juuni kell 17.30 Tõrva kergejõustikuseriaal kuni 13. a III osavõistlus Tõrva staadionil

Hingevärvid trupid olid edukad

Tõrva noorteteater Hingevärvid tegi Valgamaa kooliteatrite festivalil suurepärase tulemuse, üks lavastus sõidab ka üleriigilisele ülevaatusel. Hingevärvid kõige uuem trupp sai lavastusega "NIMETU" trupi ühtsuse preemia. Keskmise trupp sai etendusega "...siinpool sood" trupi preemia ja Eneli Lensment näitlejapreemia. Gümnaasiumi trupi neli näitlejat said kõik näitlejapreemia ja lavatükk "Kranst" esindab maakonda vabariiklikul kooliteatrite festivalil. Kiitus ja tänu Hanna-Liisa Starkele, kes ise kirjutas ja lavastas nii "Nimetu" kui ka "Kransti".

Jäätmete kogumisringid on paigas

Tõrva valla elanikud saavad kasutada võimalust oma suurjäätmeid loovutada kord kvartalis, aia- ja haljastusjäätmeid kord kuus.

Kogumisringidel jäätmete üleandmine on vabatahtlik teenus, mille saamiseks tuleb esitada tellimus. Toimi järgnevalt:

Tellimust saab esitada telefoni teel numbril 435 5025 või e-kirjaga aadressil viljandi@keskkonnateenus.ee.

Tellimuse esitamisel tuleb teada anda tellimuse aadress, jäätmete ligikaudne maht kuupmeetrites ja loetelu, mida ja mitu eset üle anda soovitakse (haljastusjäätmete puhul mitu kotti soovitakse üle anda).

Suurjäätmete veoring:

- toimub kord kvartalis (esimene veoring maikuu)
- teenuse saamiseks tuleb esitada tellimus ülaltoodud tingimustel;
- suurjäätmete üleandmine on tasuline teenus hinnaga 6,03 eurot/m³;
- jäätmevedaja teavitab jäätmevaldajat veo toimumise kuupäevast ette vähemalt 5 päeva;
- suurjäätmed peavad olema paigutatud jäätmevedajale ligipääsetavasse kohta (nt segaolmejäätmete konteineri kõrvale). Asukoha võiks vajadusel vedajaga eelnevalt kokku leppida.

Üle saab anda vana mööblit, suuri põrandavaipu, kardinapuid, madratseid jms.

Aia- ja haljastusjäätmete veoring:

- toimub ajavahemikus 1. aprill kuni 30. november kord kuus;
- teenuse saamiseks tuleb esitada tellimus ülaltoodud tingimustel;
- jäätmed tuleb pakendada kuni 150 l (max 10 kg rasked) eelistatavalt läbipaistvasse kotti, et selles olevald jäätmed oleksid hõlpsasti tuvastatavad. Vajadusel saab sobivad kotid osta vedajalt;
- aia- ja haljastusjäätmete üleandmine on tasuline teenus hinnaga 0,75 € / 150 l kott;
- jäätmevedaja teavitab jäätmevaldajat veo toimumise kuupäevast ette vähemalt 4 päeva;
- kui jäätmete kogumiskott sisaldab võõriseid, on jäätmevedajal õigus jätta kott vedamata.

Üle saab anda pehmeid haljastusjäätmeid (lehed, muru, heki pügamisel tekkinud oksad, taimed jms)

Suvised kollektiivpuhkused lasteaedades

- Tõrva Lasteaed Mõmmik Tõrvalille ja Ritsa õppekohad: 1. juuli kuni 2. august (k. a);
- Tõrva Kooli Ala õppekoha lasteaiarühm: 25. juuni kuni 19. august (k. a);
- Tõrva Kooli Hummuli õppekoha lasteaiarühm: 25. juuni kuni 6. august (k. a);
- Tõrva Kooli Riidaja õppekoha lasteaiarühm: 17. juuni kuni 13. august (k. a);

Tõrvas käisid külalised ja Tõrva käis külas

Aprill oli tihedalt visiitide kuu – kogemusi käidi vahetamas nii võõrsil kui ka võõrustati ise külalisi.

Aprilli alguses kohtusid Tõrvas Valgamaa, Viljandimaa ja Põlvamaa noorte heaolu spetsialistid ning maakondlikud koordinaatorid Tõrva Noortegarantiitugisüsteemi noorte heaolu spetsialisti Kristi Napasti eestvedamisel. Teemaks oli neile kõigile südamelähedane noorte heaolu – jagati valdkondlikke kogemusi ja ideid.

Tõrva valla sotsiaallosakonna töötajad, sotsiaalkomisjoni liikmed koos vallavanem Helen Eliase ja abivallavanem Lauri Drubinšiga käisid 16. aprillil tutvumas Saue valla tegemistega. Esmalt jagasid Saue Sotsiaalkeskuses oma töö parimaid praktikaid ja kogemuslugusid Saue valla sotsiaallosakonna juhataja ja sotsiaalkeskuse juht koos oma meeskonnaliikmetega. Lisaks tutvuti 2020. aasta parima puitehitise tiitliga pärjatud Saue vallamajaga, kus vallaelust andis ülevaate Saue vallavanem. Tagasi teel peatuti vähesel abivajadusega eakatele mõeldud Kodutare nimelises Imavere sotsiaalmajas, kus käib tugiisik või isiklik abistaja. Tegemist on justkui tavalise üürimajaga inimestele, kes ei tule oma majas elamisega enam toime. Õpetliku väljasõidu eesmärk oli tutvuda teiste omavalitsuse praktikatega,

Külaseltside eestvedajad külastamas Hiiumaa Kööki ja Pagarit tehast.

kuidas efektiivselt toetada eakate koduolemist ja korraldada koduteenust.

23. aprillil jõudsid Järvamaa noorsootöötajad lumise ilma kiuste oma Lõuna-Eesti külastusel suvituslinna. Esmalt andsid vallavanem Helen Elias, abivallavanem Lauri Drubinš ja haridusspetsialist Urmo Reitav noorsootöötajatele ülevaate valla tegemistest. Seejärel tutvusid külalised Tõrva Avatud Noortekeskuse ja Hummuli noortetoaga juhataja Triin Jõgisuu eestvedamisel.

25.-26. aprillil külastasid Hiiumaad Tõrva valla sädeinimesed ja külaseltside hinged. Tutvuti kohalike kogukondade tegemistega ja anti hoogu omavahelisele koostööle. Väljasõidul osalesid Hummuli, Riidaja, Ritsust, Taageperas, Koorküla,

Ala ja Karjatnurme ning vallavalitsuse esindajad. Külastati Suuremõisa lossi, Tuuletorni keskust ning Hiiumaa Kööki ja Pagar OÜ tehast. Parimaid praktikaid kogukondade korraldusest saadi Orjaku külamajast, inspiratsiooni ammutati Viscosa Kultuuritehasest.

Hummuli külakeskuse eestvedaja Maire Riit rääkis, et selline väljasõit kogukonna liikmetele on kordades väärtuslikum silmaringi laiendamiseks ja ühiseks meeskonnaks liitmise jaoks kui üksikõik milline koolitus Zoomi teel. "Usun, et igaüks noppis kaasa midagi oma piirkonna arenguks. Nähes teiste kaugemate tegemisi saame kinnitada, et arenguruumi jagub, aga meie külade eestvedajad on väga tublid," rääkis Riit.

JK Tõrval esimesed liigapunktid teenitud

Tõrva jalgpalliklubi hooaeg III liigas on alanud üle kivide ja kändude. Kodus on suudetud võidelda välja viigipunktid, aga võõrsil on pidanud klubi vastase paremust tunnistama. Avamängus võõrustati tugevat Otepää tiimi, kui paraku tuli talvepealinna meeskonna 2:1 paremust tunnistada (värava löi kapten Alois Tapfer). Teises mängus võõrustati Kääriku kunstmurustadionil Tartu Welcot, põnev mäng jäi 2:2 viiki (väravad löid Reigo Hurt ja Robin Pähklamäe). Seejärel vannuti värvaterohkes mängus 3:6 alla Põlva Lootusele (väravad: 2 x Alois Tapfer, omavärav Helander Vist). Neljas voor peeti Valgas, kus suudeti tugeva teise poolaja toel viigistada FC Vastselinaga 2:2 (väravad: Margus Terras, Raido Hurt). Kahjuks on varjutanud hooaja algust mõned tõised vigastused, mis sunnivad ka tulevasteks kohtumisteks tegema taktikalisi vanderdusi. Järgmised mängud toimuvad juba 12. mail kell 13 Viljandis kohaliku Tuleviku duubelmeeskonna vastu ning seejärel 18. mail kell 12 Tartus FC Interiga.

Tõrva JK U13 liigahooaja avamäng B-tugevusgrupis on ka peetud – nende esimeseks vastaseks koduväljakul oli FC Otepää võistkond. Tasavägises mängus tuli tunnistada seekord külaliste 0:1 paremust. Kiita tuleb Tõrva kohalikke vutifänne, sest mängu publikuks märgitud 44 pealtvaatajat oli esimese vooru mängude parim näitaja.

Ujumismeistrid selgusid tihedas konkurentsis

Aprillis peeti Tõrva Veemõnulas kolmandat aastat ujumiste meistrivõistlust, kus osales enam kui 70 ujujat. Esindatud oli ujumisklubide kasvandikke üle Eesti ja Ukrainast. Kavas olid distantsid vastavalt vanuseklassidele: 25 ja 50 meetrit, kus tänavu võeti mõõtu vaba- ja seliliujumises. Parimad ujujad said kaela uhke meistrimedali, auhindu jagus paljudele.

Vanuseklasside võitjad

Sünniaasta 2014 ja nooremad

25 meetri vabaujumine
Poisid: Davyd Diachynskyi (ajaga 16.85)
Tüdrukud: Kariina Stojmenova (18.83)
25 meetri seliliujumine
Poisid: Davyd Diachynskyi (20.65)
Tüdrukud: Grete Ernits (22.93)

Sünniaasta 2012-2013

50 meetri vabaujumine
Poisid: Aron Kull (35.53)
Tüdrukud: Berit Gerassimov (45.20)

50 meetri seliliujumine
Poisid: Aron Kull (42.58)
Tüdrukud: Berit Gerassimov (48.80)

Sünniaasta 2010-2011

50 meetri vabaujumine
Noormehed: Robert Rohtla 28.45
Neiud: Minna Li Mäesepp (33.25)
50 meetri seliliujumine
Poisid: Robert Rohtla (35.84)
Tüdrukud: Reti Tambet (40.03)

Sünniaasta 1990-2009

50 meetri vabaujumine
Mehed: Henri Romet Sommer (32.12)
Naised: Helena Maling (31.79)
50 meetri seliliujumine
Mehed: Henri Romet Sommer (45.24)
Naised: Helena Maling (37.77)

Veteranid 40+

50 meetri vabaujumine
Mehed: Sander Metsar (30.85)
Naised: Eili Paap (38.37)
50 meetri seliliujumine
Naised: Eili Paap (33.21)

Jüriöö teatejooksul oli üle 100 osaleja!

18. aprillil täitus Tõrva keskvaljak melu ja liikumiselevusega, sest kohal oli 16 kaheksaliikmelist võistkonda meelelahutusliku Jüriöö teatejooksu läbimiseks.

Esmalt said liikumisest rõõmu tunda pere pisemad – neid ootas ees lõbus takistusrada. Kell 19 anti aga start tänavusele Jüriöö jooksule. Kogu trassi pikkus oli 2,8 kilomeetrit: soovi korral võis rada läbida ka rahulikumas tempos. Seda võimalust kasutasid meelsasti ka Tõrva Vallavolikogu ja Tõrva Tervisekeskuse võistkonnad.

Võitjavoistkonnal oli traditsiooniliselt au süüdata põlema jüriöö tuli. Sarnaselt eelmisele aastale oli üldarvestuses kõige kiirem Tõrva noortest sporditalentidest koosnev võistkond nimega Oksad, kes jooksis vanuseklassis 10.-12. klass. Pärast autasustamist esines Tõrva andekate muusikute noortebänd Zärtz.

Tulemused

Vanuseklass 1.-3. klass

3B Välejalad, aeg 10.07 (üldarvestuses 8. koht)

2A, aeg 13.07 (üld 13. koht)

2B, aeg 13.11 (üld 14. koht)

Vanuseklass 4.-6. klass

Segavõistkond 4.-6. kl, aeg 8.53 (üld 3. koht)

6B, aeg 9.41 (üld 6. koht)

4A, aeg 9.54 (üld 7. koht)

Tiim 4.-6. kl, aeg 12.12 (üld 12. koht)

Vanuseklass 7.-9. klass

SK Viraaž, aeg 8.15 (üld 2. koht)

7B, aeg 9.04 (üld 4. koht)

Vanuseklass 10.-12. klass

Oksad, aeg 7.45 (üldarvestuse võitjad)

Klubid, ettevõtted, sõpruskonnad

1. Siitsealt, aeg 9.16 (üld 5. koht)

2. Jooksuag, aeg 10.09 (üld 9. koht)

3. Tõrva Vallavalitsus, aeg 10.40 (üld 10. koht)

4. AT Spordiklubi, aeg 11.06 (üld 11. koht)

5. Tõrva Tervisekeskus (omas tempos)

6. Tõrva Vallavolikogu (omas tempos)

Nagu ka läinud aastal kihutas stardist kõige ees minema Romet Kivi. Foto: Ülav Neumann

Taagepera pühakoda on jõudnud suure juubelini – 350!

Tõrva vallas olev Taagepera kirik ehitati 1674. aastal mõisa maanõuniku Otto von Stackelbergi eestvõttel.

1863. aastal sai kirik oreli. Ala külas looduskaunil kingunõlval asuvas kirikus jagatakse hingevalgust Eesti Evangeelse Luterliku Taagepera Jaani koguduse liikmetele ja kõikidele teistelegi, kes seda soovivad.

Käesoleva aasta 9. juunil algusega kell 15 tähistatakse Taagepera Jaani kiriku 350. aastapäeva. Selle suursündmuse tähistamiseks on tehtud mitmeid ettevalmistusi. Olulisem nendest on, et kohale on toodud ja pühitsemiseks

üles riputatud uus kirikukell. "Kella ostu toetuseks töid sõbrad Soomest meile müügiks suure koguse tase, mille ühel küljel on foto Taagepera ja teisel Hauho kirikust. Kruusi hind on 10 eurot ja need on müügil Taagepera raamatukogus ning jutluse aegadel Helme ja Taagepera kirikus. Aga saab neid ka helistades telefonil 5666 2356," rääkis Taagepera kiriku koguduse liige Tõnis Järv.

Järve sõnul võib uue kella ostu toetuseks teha ka vastavalt võimalusele rahalise ülekande Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Taagepera Jaani koguduse Swedbanki arveldusarve kontole EE842200221013466795.

Uus kirikukell on pühitsemiseks üles riputatud ja valmis.

Maleturniiri võitis Uku Lelle

Tõrva Gümnaasiumi loovtöö raames korraldatud maleturniiri võitis 11 mängijat, kellest noorim kõigest 8- (!) ja vanim 55-aastane.

Seega – kõige nooremad olid alles oma malekarjääri alguses, kui kogenumad on oma esimesed käigud õppinud selgeks juba aastakümneid tagasi. Turniiri korraldas 17-aastane Riiko Ratt, kes ka ise sai mahti malelaua taga istet võtta. Kusjuures, Ratt oli ka ainus, kes suutis hilisemat meistrit võita.

Äärmiselt tasavägisel turniiril pakkus põnevust ka kõige noorema ja vanema osavõtja duell. Lõpuks jäid võrdset viie punkti peale Uku Lelle ja Egon Ilisson – seekord läks tiitel väga küpselt mängu näidanud Ukule. Kolmanda koha teenis nelja

punktiga Tõnu Pajumägi. Kolme silmaga lõpetasid Jakob Elango ja Riiko Ratt.

Tundub, et tõrvakatel ja eelkõige noortel on male vastu huvi olemas – kõlas ettepanek ka klubiõhtute ja väikeste miniturniiride korraldamiseks. Kui ka mõnel lehelugejal oleks huvi liituda, siis anna sellest julgelt teada Tõrva ANKile, kirjutades e-posti aadressile noortekeskus@torva.ee.

EUROOPA PARLAMENDI VALIMINE 2024

TÕRVA VALLA VALIMISJAOSKONNAD

Tõrva valla territooriumil on Euroopa Parlamendi valimisteks moodustatud 4 valimisjaoskonda.

Valimisjaoskondade hääletamisruumide asukohad, kontakttelefonid ja hääletamise ajad on järgmised:

NR	Asukoht, telefon	Hääletamine
1	• Endised Swedbanki ruumid, Valga tn 1, Tõrva linn Tel: 5888 7333	3.-8. juuni kell 12-20 9. juuni kell 9-20
2	• Taagepera külamaja, Taagepera mõis/1, Taagepera küla, Tõrva vald • Kooli, Ala küla, Tõrva vald • Ritsu raamatukogu, Kesk tn 8, Linna küla, Tõrva vald Tel 5888 7334	7. juuni kell 12-20 8. juuni kell 12-20 9. juuni kell 9-20
3	• Riidaja kultuurimaja • Riidaja küla, Tõrva vald Tel 5888 7335	7.-8. juuni kell 12-20 9. juuni kell 9-20
4	• Endine Hummuli vallamaja, Soe tee 4, Hummuli alevik, Tõrva vald Tel 5888 7336	7.-8. juuni kell 12-20 9. juuni kell 9-20

KODUS HÄÄLETAMINE toimub valimisnädala reedest pühapäevani (7.-9. juuni).

Taotlust selleks saab esitada kirjalikult või telefoni teel:

- 3.-8. juuni kell 12-20;
- 9. juunil kell 9-14

telefonil 5308 8290.

Siseministerium edastab valijale valimiste teabelehe kogu vajaliku infoga hiljemalt hiljemalt 30. mail.

Kodukohvikud avavad ukseid juuni esimesel päeval!

1. juunil avavad tõrvakad oma kodude ukseid ja südamed ning kutsuvad avastama suurepäraseid ja erilisi maitseid üle terve Tõrva valla. Taas leiab kohvikute nimekirjast mõnusat äratundmisrõõmu, aga ka täiesti uusi, põnevaid kohti ja ideid. Iga kohviku kohta saad veelgi rohkem teada Tõrva valla Facebooki lehelt ning visittorva.ee

Kohvik Piimasaal

Päeva alustatakse kell 11 pidulikult piimapuki avamisega. Kohal on lehm ja avatud kohvik-koobassaun, kus saab ennast õnnelikuna tunda. Suurtel ja väikestel külalistel võimalik tutvuda Märsi talu mesilaste toimetamistega.

Asukoht: Märsi talu, Kungi küla, Riidaja

Kohvik "Lillevahu"

Tule ja meenuta, kuidas käisid asjad nõukaajal ning saa osa lapsepõlve lemmikutest: õige masinakohv, soojad saiakesed, krõbedad vahvlid, unustuse hõlma vajunud maiustused ja maitsev šašlõkk.

Asukoht: Valga 46, Tõrva

Tiksula

Ülikooli lennukaaslased saavad enne lõpetamist kokku! Kohvikust leiab nii tudengite lemmikuid kui ka pigem restoranide pärusmaale jäävaid kiirtoite.

Asukoht: Pikk 15, Tõrva

Mõrvaraadio kõrts

Kõrtsi rajaja, endine raadiosaatejuht, oli suur õuduslugude huviline. See sai talle aga saatustlikuks, kuni ta avas portaali teispoosusesse. Raadiohääle Beriti ja ka teiste mõrvalood tulevad kõrtsis ilmsiks.. Tule proovi õudusliku söögikoha maitsevaid toite ka ise!

Asukoht: Valga 6, Tõrva (kino Koit)

Tõrva Tervisekeskuse kohvik

Kui soovid aidata Tervisekeskuse meeskonnal toetada Vähiravifondi, siis astu läbi Tõrva Tervisekeskuse kodukohvikust, sest kogu tulu annetatatakse Vähiravifondile. Kohvikust leiab nii magusaid kui soolaseid suupisteid elava muusika saatel.

Asukoht: Tartu 1, Tõrva

Keisripalee

Nostalgiampsude, minipannkookide- ja kokteilikohvik

Asukoht: Keisripalu 3a

Naudime maitseid mulgist Hawaiini

Mulgipäraseid ja Hawaii päritoluga maitseid. Lisaks saab tutvuda pesakond Jürgensonidega, kellega head vestlust maast ja ilmast ning suvest ja talvest pidada.

Asukoht: Piiri talu, Taagepera

Ajandu talu kodukohvik

Pileti eest saab tutvuda Suleliste farmiga, kus on esindatud 25 linnuliiki ja veel teisi taluloomi. Lastele mänguala koos suure takistusraja ja batuudiga.

Asukoht: Ajandu Talu, Kungi küla

PiPa kohvik

Ootame teid nautima värsked minipannkooke ning eelmisel aastal hitiks kujunenud grillpitsasid. Lisaks pehme jäätis ja maitsev kodusid küpsised. Sumeda suvehõngu nautlejad saavad meie juures õhtu veeta põnevas õises kokteilibaaris ALOHA!

Asukoht: Kungla 6, Tõrva

Päikesekohvik

Lapsi ootab vahupidu ja tuletõrjauto tutvustus. Kell 12 ja 14 saab käia giidiga mõisatuuril ning loomulikult nautida hõrgutisi.

Asukoht: Hummuli mõis

Ruukeli residentsi kohvik

Legendaarne kohvik avab ka sel korral ukseid — menüüs on vanad klassikud ja kindlasti ka uued tulijad. Avatakse kell 11.

Asukoht: Viljandi 12, Tõrva

Jõku kodukohvik ja garaažimüük

Väikese Oliverina tuntuks saanud „väikene hiiglane“ on nüüdseks suureks sirgunud ja avastanud eneselegi ootamatult kokkamise kire. Pere toel on ta valmis oma kokakunsti ka külalistele tutvustama. Värskest kokatava toidu valmistamise ootajal saavad kohviku külalastajad kuulata rahulikku muusikat, kohalikku linnulaulu ja Jõku jõelt tulevat veekohinat.

Asukoht: Alliku talu, Roobe küla

Kohvik 27 kraadi

Moodne tänavatoit ja kokteilid.
Asukoht: Uus 27, Tõrva

KAKS NÄDALAT ÕPETAJANA – rikkaks saamise valem või lõputu hädaorg?

Egon Ilisson

Mõni aeg tagasi avanes siinkirjutajal võimalust eluliseks ja, nagu näha ka, ajakirjanduslikuks eksperimendiks – minna kooli asendusõpetajaks. Kuna viimastesse Tõrva Teatajatesse kogunes rohkelt materjali, siis pidi lugu veidi oma aega ootama. Aga nagu näete, siis ootas ära.

Proloog

Ma olen elu jooksul korduvalt mõelnud õpetajaks saamisele (rikkaks saamisele ilmselt rohkem) ja väiksemaid katsetusi selles vallas ka teinud. Olen mõningaid loenguid ja kursuseid andnud nii täiskasvanutele, kelle motivatsioon on ülikõrge, aga ka noortele, kelle ainus eesmärk on loeng ja päev õhtusse veeretada. Isegi ühte noorte õpetajate programmi sai kunagi ammuilma kandideeritud, aga kuna nad nägid, et mul on küllalt palju igapäevatoimetusi, siis soovitati mul sellest mõttest loobuda. Miks küll, olin ma toona nõutu. Teadasaamine tuli rohkem kui kümme aastat hiljem.

Seega, kui mulle tuli pakkumine asendada Tõrva Gümnaasiumis kaks nädalat eesti keele ja kirjanduse õpetajat, siis olin justkui selleks valmis. Olen ju hariduselt ajakirjanik ja keele ning kirjandusega seotud teemad peaksid sobima. Kaks nädalat on ka täpselt paras aeg igasugusteks tegevusteks, mis võivad osutada ebamugavateks. Sa tead, et see saab õige pea läbi, aga samas juba mõistad, kui oled teinud eksliku valiku. Teisalt on see ideaalne aeg piisavalt rutiini sisse elamiseks ja nautimiseks, kui see on tõeline kutsumus ja unistuste töö.

Esmaspäev #1

Minu töönael algas tegelikult teisipäevast, sest esmaspäev oli Tõrva Teataja trükipäev ja ma ei riskinud jätta seda oma esimesele koolipäevale. Kuna mul oleks olnud ainult kolm tundi, siis saime teiste õpetajatega koostöös varakult asendused paika. Jumalale tänu, sest trüki-kojast tuli ajaleht ka väikese apsaka tõttu tagasi. Selle korda sättimine ja logistika oleks olnud koolitundide ajal võimatu.

Kuid see, et oleks olnud vaid kolm koolitundi, ei tähendanud lihtsalt koolipäeva: kogu pealelõuna ja õhtu kulus ikkagi järgmise päeva materjalidega tutvumisele, ülesannete ettevalmistamisele ja tekstide läbilugemisele.

Teisipäev #1

Jõuan kooli kell 7.30, et aegsasti kõik paika sättida ja igasugusteks ootamatusteks valmis olla. Mul on au juhendada (sõna "õpetada" öelda oleks esimesel päeval ehk iseendale liiga suur kompliment) 5., 6., 8., 9.

10. ja 12. klasse. Kohe esimesel päeval on ampluaa muljetavaldav ehk kõige noorematest kuni kõige vanemateni.

Alustame kaheksandikega. Õpetaja jaoks täielik meistriksam, võiks ju olla kõige keerulisem iga. Ja siis klassis – vaiksed, rahulikud, teevad omaette tööd. Ruumis ringi jalutades näen, et enamik teeb tublisti kaasa, kuid on ka neid, kes teesklevad õppimist. Proovin läbi küsimise neid rohkem kaasata. Päris tihti saan vastuseks vaikuse ja seda kogu klassi poolt. Tunnen veidi "kes sa enda arust oled, et meid siin õpetama kukud?" õhk-konda. Lõpuks tõmbavad ennast käima tagapinkides istuvad poisid, kes hakkavad pakkuma vastuseid, mulle veidi üllatusena ka õigeid. Tunni lõpuks juba suhtleme.

Abiturientidega on veelgi vaikselt. Neil on juba omad plaanid eksamiteks ja piisab vaid ülesanded kätte jagada, kui tekib täielik eksamimeeleolu. Loodan seda säilitada, aga mul endal on nii palju jooksvaid küsimusi ja tähelepanekuid, et pean neid ise paraku pidevalt segama.

Enne, kui jõuan vahetunnis äsja lõppenud tundi analüüsida, kutsutakse mind pedagoogide sünnipäevalauda, kus mulle üllatusena teavad kõik ka minu päev varem olnud sünnipäeva. Seega möödub kolleegidega tutvumine õnnitluste saatel. Ei julge kõva häälega teistele öelda ja ära sõnuda, et algus on olnud küll imelihtne.

Järgmiseks on õnneks viiendikud. Vähemalt ma arvan, et õnneks, sest tunnen nende programmi ühele rohelisele õpetajale kõige lihtsamat olevat. Räägin kohe hooga tunni täis – arutleme, küsime ja vastame, viskame natuke naljagi. Nii lihtne see ongi? Tunni lõpus saan aru, et jõudsin teha ainult pool rekendust. Umbes sama kordub kuuendike tunnis, kuigi alustan palju varem asjast rääkimisega ja hoian järge. Ilma millestki üle libisemata jääb jälle veerand tundi puudu. Aga tund on lõbus ja esimesed "uue lemmikõpetaja" komplimendid tulevad ära. Nii hoida, Egon! Kodus hakkab ette valmistama uut päeva, millega läheb hilisõhtuni välja.

Kolmapäev #1

Alustan samuti kaheksandike ja kirjandusega. Tajun, et mingit respekti me juba üksteisele anname. Panen selle meesterahvaks olemise arvele. Teresid küll klassi sisenedes kõigilt ei tule, aga tundi alustame kenasti püsti seistes ja juba kohe alguses on hea töömeeleolu. Mul läheb juba veidi paremini ajaplaneerimisega, aga kiirustan ka ennast veidi tagant. Hakkab mõistma, et ette antud kooliprogrammi ei olegi vist võimalik edasi anda ilma õpetajapoolse viilimiseta – lihtsalt aega jääb väheks.

Kuuendikega läheb jälle üllatavalt lihtsalt. Saan aru, et mõned noorhärnad otsivad tähelepanu, aga enamasti piisab

Tutipidu annab abiturientidele enne eksamiperioodi veel korra võimaluse enda esimest kooliaastat meenutada.

ka pilgust nende poole ja nad saavad kinnitust, et nende nali või tähelepanuhüüd sai õpetaja poolt fikseeritud.

Esimest korda kohtun üheksandikega. Lahendame valmis pandud ülesandeid ja suhtlemiseks jääb aega vähe. Mingi hetk keset tundi pean kontrollima päevikust, et tegu on ikkagi üheksandikega, sest kuidagi väga abiturientide moe ja tööetikaga on kogu klass. Miks nad nii vaiksed ja töökad on? Skeemitavad?

Lõppu tuleb maiuspala ehk kaks tundi viiendikke. No tõsiselt head lapsed, kelle üle võivad vanemad uhkust tunda. Loevad kenasti ja püüdlilikult, aitavad üksteist hätta jäämisel ja ei peida silmi, kui kellegi käest midagi küsida. Pigem üritavad nad kasvõi valesti vastata, kui et keelde hammustavad ja vaikivad. Kuna neljapäev on pikk päev, läheb järgmise päeva ettevalmistusega pea südaööni. Pole midagi harjumatu inimese jaoks, kes võib teha meelsasti tööd ka öösel. Lihtsalt ärkama peab tavapärasest oluliselt varem.

Neljapäev #1

Kõige pikem päev seitsme tunniga, kus eesti keel vaheldub kirjandusega ja praktiliselt kõik klassid käivad läbi. Õnneks on üheksandike ja abiturientidega topeltunnid, nii et saab ajakava natukene paremini paika lokutada. Nendega pole mitte mingeid probleeme, kui kodus piisavalt ette valmistada ja tundide teemad ritta

seada. Olin kodus veidi rohkem ette valmistanud, kui teha jõuame. Seda põhjusel, et kui klassis peaks kord käest minema, saan neid lisatööga motiveerida. Õnneks seda vaja ei lähe ja õpilased saavad aru, et mõistlik on oma vaba aega säästa ja koolis asjad valmis teha.

Jama on ainult see, et tublimad saavad oluliselt kiiremini asjad tehtud ja läheb lobisemiseks. Luban olla neil, kel asjad ilusti tehtud ja mulle ette näidatud, vaikselt telefonides. Sellega saavutame olukorra, kus klass on vaikne ja vahetult enne kella on kõigil ülesanded tehtud. Ise mõtlen, et kas telefonide lubamine oli õpetaja eetikakoodeksi täielik mõrvamine.

Viiendikele õpetan teist tundi järjest käändsõnu. Kui ma poleks kodus endale teemat põhjalikult selgeks teinud, siis oleksin kindlasti hätta jäänud. Üritan seda neile võimalikult lihtsalt selgeks teha ja kaasan kogu klassi aimu saamiseks, kas kõik ikka said aru. Olen positiivselt üllatunud, sest enamik imevad info endasse nagu svammid.

Tublid õpilased toovad päeva veidi leevendust, sest vahetunnis viskan pilgu oma meilikontole, mis on ajakirjanikutöö kohustustest hakanud umbe jooksmata. Natukene läheb süda pahaks mõeldes, et koju minnes tuleb teine tööpäev otsa. Ja siis veel need järgmise päeva tundide ettevalmistused. Kuigi ma olen harjunud olema südaööni üleval, siis täna olen

juba enne kella kümnet täiesti kutu. Arvan, et ma pole põhikoolist saati nii vara magama läinud.

Reede #1

Kuna esimest tundi pole, siis lähen kella seitsmeks ujulasse. Keha, eriti aju, on ühest küljest väsinud ja teisest karjub liigutamise järele. Samas füüsilise vorm on üllatavalt hea – kui ma ei sunniks end pärast kahte kilomeetrit lõpetama, oleks võinud ilmselt ka kaheksa ujuda.

Reedel on ainult neli tundi ja needki lähevad nagu silmapilk. Kas asi on selles, et aeg jookseb juba nagu kogunud pedagoogidel? Või tänu sellele, et ettevalmistus on korralik ja tegemist palju? Või lihtsalt seetõttu, et on reede ja nädalavahetuse saabumine motiveerib? Kastan klassiruumis lilled ning võtan kaasa kõik esmaspäevased ja teisipäevased õpikud, et saaks nädalavahetusel ette valmistada.

Nädalavahetuse veedan Sakus ja Tallinnas ning rongisõidu kasutan ära peamiselt kaheksanda ja üheksanda klassi materjalide endale selgeks tegemiseks, kui mitte öelda isegi selgeks õppimises. Kirjanduses on põhikooli lõpuklassidel huvitavad, aga väga karmid teemad – krimikirjandus, sõjaromaanid ning teised jutud, kus palju julmust ja surma. Eesti keeles on teemaks liit-, rind-, põimlauseid jne ehk kõik see, mille pärast mulle endale eesti keele tundeid nii vastumeelsed olid.

Tõrva Gümnaasiumis on 48 aineõpetajat, lisaks juhtkond ja abipersonal. Mehi on aineõpetajate seas kõigest kuus.

Õppekavas on 37 valikainet, mille hulgas on väga eripalgelisi. Nii on esindatud näiteks kalandus, fotograafia, käsitöö, kokandus ja rahvatants, aga ka globaliseeruv maailm, entogeograafia ning Euroopa maade ja USA ajalugu.

Õpilastele pakutakse võimalust osaleda koguni 13 erinevas huviringis – alates laulmisest ja tantsimisest, lõpetades prantsuse keele ja leiutamisega.

Õpetajad on Tõrvas väga ühtehoidvad ning usinad ennast erialaselt koolitama. Fotod: Tõrva Gümnaasium

Esmaspäev #2

Kõige lühem päev kolme keeletunniga, ent mitte kõige kergem, sest teemad on piisavalt keerulised. Minu õnneks on kaheksas klass nii kuradima tark. Teeme tunniteema ühiselt selgeks ja katsume kõik järke pidada. Jään paaril korral ise jänni ja küsin justkui muuseas klassilt arvamust (loe: otsin abi). Olümpiaadi-poisid vastavad väga enesekindlalt, menetlen saadud info kiiresti oma peas läbi ja nõustun nendega. Aga tunnen, et see on libe tee ja seda liiga palju juhtuda ei tohiks. Lohutan end mõttega, et mõned õpilased ongi õpetajatest targemad (nagu näen enamik omal ajal koolis olid).

Saan lühikese päeva lõpetuseks koju puhkama minna, aga tunnen pärast tunde end veidi kummaliselt. Viskan pikutama, sest pea veidi huugab. Ärgates olen juba palavikus ja süda läigib. Küsin, kuidas nädalavahetusel Tallinnas olnud seltskonna teistel liikmetel tervis on. Selgub, et üle poolte on toidumürgitusega rivist väljas. Mina olen aga selline, kes kõik sellised asjad põeb läbi oksendamise, aga seevastu kõrge palavikuga. Apteegist räni ja süsi ning selle mikstuuri peal veedan järgmised kaks päeva.

Teisipäev #2

Öösel vastu teisipäeva lööb palaviku 38,4°C peale ja kardan, et minu õpetajamet on selleks korraks läbi. Õnneks on teisipäev iseõppimise päev ja varahommikul laen õpilastele kenasti ülesanded internetikeskkonda üles ja lähen paariks tunniks uuesti magama. Palavik on terve päeva 38°C ringis ja alles õhtuks saan selle alla. Üritan igal selgemal hetkel järgmise päeva tunde ette valmistada. Õhtu lõpuks otsustan, et vaatamata veel tiba hõredale olekule jätkan koolis, sest pean võimatuks, et keegi võiks saada ainult mingi pisiku külge. Kolmapäeva hommikul tunnen end täiesti tervena, mis kinnitab mu veendumust veelgi.

Kolmapäev #2

Saan aru, et mind on omaks võetud. Õpilased julgevad tunnis aktiivsemalt kaasa lüüa. Kuuendikud teevad tahvli ees ülesandeid laimatult – isegi need, kes muidu olid väga tagasihoidlikud julgevad sõna sekka öelda. Kirjanduses õpime eeposeid ja seal tuleb juba rohkem küsimusi ette, millele õnneks oskan vastata. Viiendikega ei jää enam ükski küsimus ei mul ega ka õpilastel õhku, vaid õigeid vastuseid tuleb silmapilkselt. Kas mu küsimused on liiga titekad või ongi nad nii targad?

Üheksandikel on materjalid olemas ja järjekordselt tuleb vaikne tund. Pannen üha rohkem tähele, et Tõrva lastele meeldib lugemine ning seda tehes on nad vaiksed ja keskendunud. Kui on viis-kuus lehekülge lugemismaterjali, siis selle peale juba kulub oluline osa tunnist. Ootan kannatlikult kõik ära ja proovin hoida korda, et kõik saaksid loetud ning kellelgi ei jääks puändini jõudmata.

Lugemiskiirusest rääkides, siis see on hämmastavalt erinev ja kõva häälega ettelugemisel on nii mõnelgi klassil tõsiselt raskusi. Siinkohal soovitan lapsevanematele, kelle lapsed põhikooli astmes käivad, kodus lihtsalt proovida kõva häälega ettelugemist. Kui see tuleb raskelt, siis võiks sellega tegeleda, sest muidu tekib vanemates klassides lihtsalt olukord, kus neil on raske lugemisele keskenduda. See tekitab aga olukorra, kus kiirematel on juba loetud ning siis tekib klassis paratamatult sumin. Seda on hästi aru saada ja mõned lapsed katavad isegi fookuseerimise tarvis kõrva peopesadega. Ma väga loodan, et nad kodus ei pea nii tegema, et oma koolitükkidele saaks keskenduda. Kui 15-minutilise lugemistüki puhul on mahajäämus juba rohkem kui 5 minutit, siis paistab viimaste lõikude lugemine aeglasemate õpilaste puhul tõsise enesevõitlusena.

Neljapäev #2

Saan aru, et oleme kahenädalase programmi juba ära teinud. Seepärast vist alguses kogu aeg jäigi ajast puudu. Hakkamata klassiga üle kontrollima, kas ikka kõik on tehtud ja välja ilmuvad mõned ülesanded, mille oleme kahe silma vahele jätnud ja saame nüüd ära teha. Siiski on õpilaste jaoks kerge päev. Peamiselt tänu sellele, et nad on tublid olnud ja tundides kaasa teinud. Kuidagi hea tunne on sees ja näen, et kui tunnis on vaja vähem tööd teha, siis õpilased on paremini motiveeritud. Kui kirjutada tahvile neli ülesannet ja anda aega 40 minutit, siis tundub see kannatuste rajana. Nii mõnelgi jääb mõni harjutus tegemata või libisetakse sujuvalt üle asjadest, mida ei osata. Kui samalaadseid ülesandeid on kaks ja aega anda samuti 40 minutit, siis on kõigil 20 minutiga asjad valmis ja korralikult vormistatud.

Kuna on kokku lepitud, et pärast "minu aja" lõppu lähevad vihikud ja töövihikud ka päris õpetajale kontrollimisele, siis vaatame veel üle, kas on kõik arusaadav olnud. Nõrgemate õpilaste jaoks tekib hea hetk teha ära puuduval ajal või täita lahtrid, mis ajapuudusel jäid varasemalt

tegemata ning mida ka kodus polnud mahti lõpuni vormistada.

Reede #2

Kuidagi kurb on. Juba ujulas mõtlen, et tegelikult selline õpetajatöö rutiin ei ole üldse halb. Ajakirjaniku ja kirjastaja laialivalgus ning enamasti "miljon asja korraga teha" töökorraldus on selle kõrval ikka väga kaootiline. Kuigi ajakirjandus on põnev ja iga päev isemoodi, siis ka õpetajana on iga päev uued teemad ja huvitavad arutelud. Esimese kasuks räägib fakt, et alati ei pea hommikul vara tööle minema. Õpetajana on aga teadmine, et saad ehk natukene Eesti tulevikku helgemaks muuta. Nagu ka nädal varem, möödub reede silmapilkselt.

Meeldivad tänusõnad juhtkonnalt saadud ning ongi viimased lilled kastmise ja tuulutamise tehtud – keeran enda järel kes teab kui pikaks ajaks õpetajaameti ukse lukku.

Kokkuvõtteks

Esitaks soovin tänada õpetaja Marge Viljastet, kes oli mulle kirja pannud kavapunktid kõikide klasside kohta. Algaja jaoks on ükskõik mis töö puhul kondikava ja juhendmaterjalid hindamatu väärtusega. Samuti kõiki kolleege, kes eranditult väga soojalt mind vastu võtsid. Oli tunda isegi kergest survestamisest, et miks mitte õpetajatööga kauem, kui kaks nädalat tegeleda.

Teiseks tuleb kiita tingimusi, mis on tõeliselt head. Ikka veel praktiliselt uueväärsed ja valgusküllased ruumid. Ja muidugi kõige tähtsamad - siirad ja nutikad lapsed.

Kindlasti ma võin lapsevanemate südamerahuks öelda, et noorus ei ole sugugi hukas. Eks igas generatsioonis on neid, kelle potentsiaal jääb kasutamata või kulub energia valedele asjadele, aga üldpilt on tegelikult rõõmustav. Tõrva noorte hulgas on väga helgeid päid, kelle akadeemiline võimekus annab endast tõeliselt märku alles doktorantuuris või hilisemas karjääris. Ja mul on tunne, et nad on Tõrvas hästi hoitud, sest õpetajad, keda mina tean on kõik tasemel, eesmärgikindlad ning mõtlevad eranditult kõikide õpilaste peale.

On ka neid, kel pea lõikab, aga tahaks natukene nagu koerustükke ka teha. Ärge muretsege, küll nemadki lõpuks jõuavad omal alal kaugele. Kindlasti on tänapäeva lapsed palju laiemas silmaringis kui 20

aastat tagasi – nad teavad, mida nad tahavad ja mis võimalusi neile pakutakse ja seda mitte ainult Eestis, vaid kõikjal maailmas. Tänu sellele on nende unistused ilmselt mõnevõrra suuremad ja peavadki olema. Väga tore, et koolis on valikained. Näen, et gümnasistidele need meeldivad – need aitavad neil natukene tuupimise rutiinist välja tulla, samuti pisut rohkem oma minapilti ja arvamust väljendada.

Aga ega polnud kõik ainult ilus ja kena. Negatiivse poole pealt pean tunnistama, et kohati võttis südame alt õnneks selle nägemine, kui mõnedel õpilastel klassis ei ole klassikaaslaste poolehoidu. Nendega öelutatakse ja eksimuste korral nähvatakse välkkiirelt, naerdakse paratavalt jne. Sellistes olukordades kohene reageerimine oli üks keerulisemaid ülesandeid. Ja mis mulle veel väga meelepärane polnud – koolis oli võimatult palav. Nii umbne, et pidin iga jumala vahetund akent lahti hoidma, et natukene hingata saaks ja uni 10 minutiga peale ei tuleks.

Ahjaa... rahast ka. Ütlen päris ausalt, et ma ei mõelnud kordagi sellel tööpostil olles rahale. Eelkõige seepärast, et kogu vile kulub õpetamisele ja tundide ettevalmistusele. Polnud aega mõeldagi sellele, kas mul midagi peale kohvi, söögi ja padja veel vaja on. Kui palgapäev tuli (minu palk arvutati õpetaja miinimumtasu järgi) tundus, et see on päris arvestatav summa, aga asju raha pärast tehes ilmselt võiks mõne tasuvama ameti valida. Vähe-malt suurlinnas kindlasti.

Minu jaoks, kes ma kulutan enda peale väga vähe, tundus see tasu piisavalt motiveeriv, et mõistlikult majandades ja mitte priisates elada üsna mugavasti ära. Kindlasti pole aga töö ise kuigi mugav ja vähemalt esimestel aastatel nõuab see päris tõsist pingutust ja ettevalmistust. Hiljem, kui juba aine valdamine ja õpetaja-õskused on automaatsemaks muutunud siis usun, et ka see tasu on juba natukene õiglasem. Noore õpetaja puhul tuleb aga leida endas see kutsumus ja meelekindlus öötunde ainematerjalidega veeta. Aga vähemalt kahe nädala jooksul see kutsumus pigem süveneb, kui tõukab eemale. Ja alati on kogunud kolleegeid kohe käepärast, kes on juba kõik probleemid vähemalt korra elus ära lahendanud ja oskavad head nõu anda.

Mine tea, ehk juba septembris uuesti?

Ühe tänavuse väljasõidu raames said 5. ja 6. õpilased külastada militaar-teemaparki, kus arendasid meeskonnatöö oskusi.

Teavitus kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamise taotlustest Tõrva vallas

TMV Green OÜ (registrikood 16162236) ja Vestman Solar OÜ (registrikood 14819212) esitasid algselt taotluse (registreeritud 22. augustil 2023 nr 7-1/2023/43-1) kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (KOVEP) ja sellega seotud keskkonnamõjude strateegilise hindamise (KSH) algatamiseks tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks, sobivaima asukoha leidmiseks ja seejärel detailse lahenduse koostamiseks. Vastavalt taotlusele oli hinnanguline planeeringuala suurus 165 km² ja asukoht Tõrva valla kesk- ja kaguosas.

9. aprillil 2024 esitasid TMV Green OÜ ja Vestman Solar OÜ Tõrva Vallavalitsusele taotluse planeeringuala vähendamiseks menetluses oleva eriplaneeringu algatamiseks. Vastav ala kattub alaga, mida taotleti algses 22. augustil 2023 avalduses planeeringualana.

12. aprillil 2024 esitas RNW Wind OÜ taotluse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja sellega seotud keskkonnamõjude strateegilise hindamise algatamiseks. RNW Wind OÜ teeb ettepaneku laiendada KOVEP menetluses olevat planeeringuala loodesse ja põhja.

Eriplaneeringu koostamise eesmärgiks on välja selgitada tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad. Asukohtade valikul võetakse arvesse sotsiaalsed aspektid (sh kohalikud huvid), keskkonnamõju, majanduslikud ja tehnilised võimalused.

TMV Green OÜ ja Vestman Solar OÜ poolt taotletav planeeringuala hõlmab ca 16,7 km² suurust maa-ala Tõrva valla keskosas. RNW Wind OÜ poolt taotletav planeeringuala hõlmab kahte eraldi paiknevat maa-ala: 1,55 km² ja 0,34 km² Tõrva valla põhja- ja loodesosas.

KOVEP ja KSH esimeses etapis toimub tuuleparkide asukohtade eelvalik (planeerimisseaduse §-id 98-109). Eelvaliku lõpptulemusena otsustatakse tuuleparkidele sobivaimad asukohad. Valitud asukohtades viiakse läbi KOVEP teine etapp ehk detailse lahenduse menetlus (planeerimisseaduse §-id 111-116) ning KSH, sh viiakse läbi vajalikud uuringud. Sellele järgneb KOVEP ja KSH vastuvõtmine ja kehtestamine (planeerimisseaduse §-id 117-122).

Vastavalt planeerimisseaduse § 96 lõikele 31 teavitab kohalik omavalitsuse eriplaneeringu algatamise taotluse saamisest avalikkust ja annab võimaluse esitada samasisulise taotluse. Taotluse esitamise tähtaeg on hiljemalt 31. mai 2024.

Taotlus esitada Tõrva Vallavalitsuse e-posti aadressile torva@torva.ee või kirjalikult postiaadressile Kevade 1, Tõrva, 68605 Tõrva vald.

Lisainfo: keskkonnaspetsialist Jane Mölder, e-post jane.molder@torva.ee, tel 766 5318.

Suured plaanid kõrtsihoonega panevad rentnikke pead murdma

Egon Ilisson

Tõrva kõrtsihoonest kujuneb lähitulevikus mitmeotstarbeline meelelahutuskeskus – esimesed sammud on juba tehtud. See aga sunnib mõningaid praeguseid kõrtsihoones tegutsevad ettevõtteid uusi ruume otsima.

Esimesena haaras härjal sarvist Kesklinna Lillesalongi pidav Ülle Võrk, kes asus juba varakult mõtlema, kus võiks äri jätkata. Kohe, kui kuuludused kõrtsihoone plaanidest jutuks tulid hakkas ta uurima Tõrva keskkonnas pakutavate äripindade kohta. "Lillekaupluse jaoks sobilikku pinna leidmine Tõrva linnas oli küllaltki keeruline, ent 23 tegutsemisaasta jooksul on tekkinud lojaalne klientuur, kellelt saime väärtuslikke ideid ja ettepanekuid," rääkis Võrk, et suurepärase klientide abiga leiti sobiv pind.

Pakkumist siiski on

Kuna Tõrva linn on tema sõnul vallakeskuseks aastate jooksul meeldivalt arenenud on klientide jaoks atraktiivse asukoha oamine väga oluline. Esmalt vaatas Võrk ringi just kesklinna perimeetril. Lillepoodnik sai teada, et vaba ruum asub vallavalitsuse vastas,

Ülle Võrk on lillesalongi uue asukohaga väga rahul. Foto: Erakogu

Kevade tänaval endistes Nõhvi-ku kohviku ruumides. "Meie uus asukoht on ideaalne, kuna asub keskkonnast 50 meetri kaugusel. Meie uued ruumid võimaldavad pakkuda klientidele suuremat vali-

kut lillede sortimendis, mida peame jätkuvalt prioriteediks," räägib teenekas poepidaja asukoha olulisusest. Hubane ruum pakub lillesalongi jaoks ideaalset keskkonda nii sise- kui välitingimustes. "Väga

hea, et lisaks sisealale on olemas ka õueala, mis sobib suviste õuelilled müügiks. Ala pakub klientidele võimalust nautida värsket õhku ja päikest ning valida oma aeda või terrassile ilusaid lilli," räägib Võrk, et ka mugav parkimine ei olnud vähemtähtis tegur.

Olulised on tähtpäevad

Lilled on alati olnud imeline viis oma tundeid ja emotsioone väljendada ja neid võib kinkida igal ajal. "Eriti populaarsed on lilled müüdi naiste- ja emadepäeval ning koolide-lasteaedade lõpupidude ajal. Tähtsad on ka inimeste isiklikud tähtpäevad nagu sünnipäevad ja pulmad. Samuti on lilleseadjad oma kaunite kimpudega toeks ka kurvematel hetkedel ehk matustel," sõnab Võrk.

Tõrva lillepoe pidajad on uuenudustega kaasa läinud – nii mõnedki, sealhulgas Kesklinna Lillesalongi pakuvad lillekulleri teenust. Lillemüügi kõrval pakutakse ka ruumide kaunistamise teenust, mis lisab igale sündmusele luksuslikku atmosfääri ja meeldejäädavaid detaile. "Meil on pikaajaline kogemus ja ulatuslik inventar, mis võimaldab luua ainulaadseid ja isikupäraseid lahendusi vastavalt teie soovidele ja eelarvele," tutvustab Võrk teenuseid.

Lillepoodide ja apteekide kohapealt on Tõrva ikka olnud alati eesrindlik – valikut peaks jaguma igale maitsele. "Aus konkurent on alati teretunud, sest see annab klientidele võimaluse valida endale sobivaima pakkumise. Igal lillepoele on oma ainulaadne stiil ja lojaalsed kliendid," räägib Võrk, et tänu klientide positiivsele tagasisidele on lillepoodide hea maine levinud ka väljapoole Tõrva valda.

Mulgi Elamuskeskust asub juhtima Ly Laanemets

Ly Laanemets esimesel tööpäeval Mulgi Elamuskeskuses. Foto: Sandra Kõresaar

Alates 1. maist on Mulgi Elamuskeskuse uus juht Ly Laanemets, kes on mulgi pärandi ja traditsioonide hoidja, väärtustaja ning tutvustaja.

Ly Laanemets valiti 2021. aastal Mulgimaa Uhkuseks ning tema kirg ja pühendumus Mulgi pärandile on kandunud edasi läbi aastate. Olles läbinisti mulk ning omades rikkalikke teadmisi piirkonna ajaloo, traditsioonidest ja elust, toob Laanemets endaga kaasa väärtusli-

ku kogemuse ja nägemuse, et Mulgi Elamuskeskust veelgi paremaks muuta. Oma sõnul soovib ta, et lisaks kõigele muule saaks Soome- ja Eesti aasavast Mulgi Elamuskeskuses ka hariduskeskus.

Laanemets rääkis, et tema soov on muuta keskus Mulgimaa inimeste oma asjaks: „Minu eesmärk on teha elamuskeskusest koht, kuhu kohalikud inimesed tuleksid hea meelega. Samuti et see pakuks koolidele mulgi pärimuslikku ja keskkonnahari-

Uus on ka juhatus

Mulgimaa Elamuskeskuse juhatus on nüüd kolmeliikmeline – sinna kuuluvad lisaks Laanemetsale ka Arvo Maling ja Piret Leskova, kes on Mulgi Kultuuri Instituudi juhtaja. Laanemetsa sõnul on suuremas ringis hea muresid, rõõme ja ideid üheskoos arutada ning nii ei jää keskuse juhtimine ainult ühe inimese õlule.

duslikku tuge. Mulgi Kultuuri Instituut loob sisu ja Elamuskeskus jagab seda sisu kõigile edasi."

Ly Laanemets asutas 2006. aastal MTÜ Lilli Looduskeskuse, kus lisaks Mulgimaa kultuuri ja kombestiku tutvustamisele kaasas ja innustas ta inimesi hoidma ja avastama loodust. Aastatel 2007-2016 oli Laanemets RMK Loodushoiu osakonnas Kesk-Eesti piirkonna külastustaristu korraldaja. Mulgi Elamuskeskuses külastajaid vastu võttes ja üldjuhul ka kodus, kõneleb Laanemets ainult mulgi keeles. Mulgikeelne tervitus ja info ootab ka kõiki keskuse külastajaid. Ootame põnevusega uusi algatusi ja arenguid.

Harry Mägi poolsada Viljandi järve jooksu

1. mail toimus 95. korda Suurjooks ümber Viljandi järve, mille stardis oli ka Tõrva legendaarne veteransportlane Harry Mägi, kes esimest korda läbis jooksu 1975. aastal. Tänavune start oli tema jaoks viiekümnes! Ühtlasi kuulub Mägi ka nende 16 jooksja hulka, kellel järvejooksu osalusordi 50 ja rohkem. Kordade edetabelit juhib Benno-Einar Viirandi 61 korraga.

Uus õppe- ja arendusjuht on Hannely Luik-Stogov

Tõrva Kooli ja Tõrva Gümnaasiumi uus õppe- ja arendusjuht on Hannely Luik-Stogov, kes on juba esimesi nädalaid uues rollis toimetanud. Luik-Stogov on haridusvaldkonnas pikalt olnud tegev, sealhulgas on ta direktorina juhtinud Valga Põhikooli, samuti tegutsenud Hummulu Lasteaia õppekoordinaatorina.

Värske õppe- ja arendusjuht tunneb end lühikese aja möödudes igati koduselt ja hästi vastu võetult. Ta on eelnevalt koolis tegutsenud abiõpetaja rollist kuni koolijuhini. "Mulle meeldib süsteeme arendada ja jõustada. Näen Tõrva vallas kasvamas ühtseid ja tugevaid koolimeeskondi, kes tahavad koos tegutseda. Täna koolis peab olema õpetaja väga toetatud, et päriselt märgata ja toetada ka õppijaid," räägib Luik-Stogov vastustusrikkast ametist.

Erasmus+ noortevahetus Küprosel

Tõrva ANK noored ja noorsootöötajad

Tõrva Avatud Noortekeskuse Erasmus+ programmi poolt rahastatud projekt viis aprillikuisel koolivaheajal 20 noort nädalasele õppe-reisile Küprosele. Reisi eesmärk oli pakkuda neile võimalust avastada uut kultuuri, laiendada silmaringi ja luua uusi sõprussuhteid.

Lennureis oli mitmele noorele esmakordne, mis tekitas omajagu elevust ja ärevust. Reisiväsimust ei tundnud kohale jõudes keegi. Õhk oli mõnusalt soe ja bussisõit vasakpoolse liiklusega mägistel teedel oli omamoodi avastusretk – märgati koheselt erinevusi maastikus ja taimestikust.

Fookuses vaimne tervis

Projekti peamine fookus oli vaimse tervise edendamine, kuid samaaegselt avanesid ka võimalused suhelda, õppida uusi oskusi, liikuda ja nautida looduse ilu. Tervislik eluviis on oluline osa noorte heaolust ja eneseteostusest. Küprosel toimunud noortevahetuse raames said programmis osalejad läbi töötubade, vestlusringide ja interaktiivsete tegevuste arendada oma teadmisi ja oskusi tervisesõbraliku elustiili valdkonnas. Enamasti ei oska noored kõiki tegevusi vaimse tervise hoidmisega seostada. Refleksiooni käigus selgus, et liikumine, loodusega kontakti loomine, tasakaalustatud toitumine, loomingulised tegevused ja vaba aja veetmine toredate inimestega ongi ju tegelikult ongi see, mis aitab meie emot-

Unustamatu jalgsimatk Agrose mägedes. Foto: Erakogu

sionaalset heaolu hoida. Lisaks sellele avardasid erinevad kultuurilised kogemused nende maailmapilti ning aitasid arendada suhtlemis- ja analüüsi oskusi.

Esimene peatuskoht oli mägi- ne küla Agros, mis jäi kõigile noor-

tele meelde oma sooja vastuvõtu ja külalishukusega. Üllatusena avastasid noored, et kogu küla toimus peaaegu täielikult kahe mehe juhtimisel – seal valitses tugev ühtsus- ja kogukonnatunne ning kõik tundsid üksteist.

Kiluvõileib osutus hitiks

Eesti noored said juba kodus ülesandeks valmistada kultuuriõhtuks ette Eestit tutvustavad esitlused. Üks grupp koostas plakati Eesti kohta, teine tegi videotutvustuse Ritsu piirkonnas ning kolmas esitles Tõrva kaunist loodust ja noorte võimalusi. Küprose vabatahtlik oli ette valmistanud põhjaliku tutvustuse oma riigist ning ka kahoot-mängu. Kohapeal töötati ka gruppides, et võrrelda Eesti ja Küprose traditsioone, haridussüsteemi, muusikat, ajalugu, toitu ja perekonnamodelit. See gruppitöö oli äärmiselt informatiivne ja aitas noortel paremini mõista mõlema riigi eripärasid. Vastupidiselt ootustele avastati, et Eesti ja Küpros on omavahel sarnasemad kui alguses arvati.

Mõlemad riigid pakkusid kultuuriõhtul oma traditsioonilisi toite – üllataval kombel sai kiluvõileivast tõeline hitt. Eesti noored õpetasid Küprose noortele kaerajaani ja kohalikel külapidudel populaarseks saanud punast suksut. Küprose noored näitasid neile Kreeka tantse.

Kui tegevused lõppesid, soovisid Küprose noored veel meie tantse tantsida – seega veedeti veel pikalt aega õues, kus tantsiti, lauldi ja vesteldi, kuni tuled kustusid ja öörahu kätte jõudis. Ka pärast seda ei soovinud noored veel siseruumidesse minna, vaid kasutasid telefonide taskulampe ja pudeleid öölampide meisterdamiseks. Vestlused ja kitarri saatel laulmine jätkusid veel hiliste öötundideni.

Soojad mälestused

Kuna esimene peatuspaik oli mägi- küla, võeti oma tervise turgutamiseks ette ka 3,5 kilomeetri pikkune matk mägedes. Osade noorte jaoks oli see suur eneseületus ning matka lõpus valati ka pisaraid. Teiste jaoks oli see aga mõnus jalutuskäik looduses. Imetleti vaadet, leiti ka hetk vaikuseminutiteks linnulaulu ja looduse häälte kuulamiseks.

Kogu reisi jooksul veedeti palju aega värskes õhus, uurides erinevaid Küprose linnu ja nende ajaloolisi paiku. Varem, arhitektuurimälestised ja muuseumid andsid aimu sajanditevanusest ajaloost. Kokku külastati reisi jooksul nelja erinevat Küprose piirkonda. Käidi mere ääres, mägedes, pealinnas, külastati ka erinevaid haridusasutusi, noorte infokeskusi, pisikesi tehaseid, tehti palju liikumismänge, viidi läbi fotojaht ja külastati kunstigaleriid, kus noored said ise oma mõtete keskel kauneid teoseid maalida. Seda võimalust soovisid nad ka meie noortekeskusesse.

Küsesid noortelt nende kõige meelde jäävamate elamuste kohta toodi esile Agrose külalishukust ja sooja vastuvõttu, nauditavaid maitseelamusi, elavat suhtlust Küprose noortega, kaa-sahaaravaid töötubasid, uute sõprade leidmist ning looduse ja kultuuri võlu. Lisaks tõi mõni noor välja ka suhtlemis- ja analüüsi oskuse arengu, armastuse kodutute kasside vastu ning mägistete teede avastamise lumuse.

Noortevahetusel osalenud Elis võttis aga kogu reisi kokku väga ilusa mõttega: “Kogu see Küprose reis on olnud üks seiklusi täis film: uued sõbrad, imelised toidud, põnevad vestlused ja head mälestused, mis jäävad meiega ka siis, kui seal saadud päevitus kaob.”

Valgamaa noorte seiklusrohke rännak läbi Euroopa

Margit Kolju, Valgamaa Eurodesk

Käesolev 2024. aasta algas põnevalt MTÜ Täpse Silma eestvedamisel, kui viis noort ja nende juhendajad asusid planeerima erakordset reisi üle Euroopa. Tänu Erasmus+ DiscoverEU projektile avanes neil võimalus suhelda Euroopa kultuuripärandise, avastada selle ajalugu ja suhelda eri paigust pärit inimestega.

Reisile eelnes põhjalik ettevalmistus, mis algas motivatsioonikirjade alusel osalejate valikuga. Pärast grupi moodustamist valisid noored ühiselt külastatavad riigid ja igaiks uuris põhjalikult, mida huvitavat on nendes

maades avastada. Veebruari lõpus seadsid seiklejad sammud Euroopa poole, pakkides seljakotid täis uudishimu ja seiklusjahu.

Eriliseks tegi meie reisi keskkonnateadlik liikumisviis – eelistasime rongi ja bussi, et vähendada oma ökoloogilist jalajälge. 16-päevane rännak viis meid läbi kaheksa riigi, sealhulgas tegime pikemad peatused Prahast, Viinis, Münchenis, Pariisis ja Amsterdams.

Rännak täitis meid erinevate emotsioonidega. Esimeseks ja meelde jäävaks kogemuseks kujunes Praha, kus pärast alget peatumust majutuskohtas avastasime linna tõelise ilu. Viinis vaimustas meid kiire ja mugav metrooliiklus ning Münchenis sattusime ootamatult meelevalduse keskele, mis andis suurepärase võimaluse keelepraktikaks. Brüsselis külastasime kuulsat “Pissivat poissi” ja mekkisime kuulsaid Belgia vahvleid. Vaatamata häirivale esmamuljele Pariisist, leidsid noored peagi linna ilu ja võlu. Meelde jäid tugev turvakontroll Eiffeli torni juures ja hommikused jooksjad Seine'i kaldal. Amsterdams pakkusid erilist rõõmu mängukonsoolidega varustatud majutusasutus ja linnas valitsev rattasõbralik keskkond.

Meie noored rõhutasid, et reis õpetas neid säästlikult reisima, keeleoskust arendama ja erinevate kultuuridega tutvuma. See kogemus mitte

ainult ei laiendanud nende silmaringi, vaid andis ka julgust ja enesekindlust, mis on väärtuslik igas eluvaldkonnas.

Reisi üheks saatjaks oli ka Tõrva Avatud Noortekeskuse noorsootöötaja Merilin, kes võtab selle kokku nii: “Olles osalenud varasemalt ka noortevahetuses, julgen öelda, et DiscoverEU projektis saab noorsootööd teha hoopis vahvamat ja elulähedasemalt. Seda seetõttu, et läbi erinevate situatsioonide,

mis sellisel reisil ette tulevad, on võimalik panna proovile noorte teadmisi, saada ise uusi tarkusi ja arutada mitmesuguseid teemasid motiveerivas õhus. Projekt tõi rohkelt ootamatusi ja sundis kõiki osalisi täielikult mugavustsoonist välja tulema.”

MTÜ Täpne Silm korraldab sel aastal veel kaks reisi, andes rohkematele noortele võimaluse kogeda Euroopat. Huvilistel palume jälgida meie sot-

siaalmeediakanaleid Facebookis: MTÜ Täpne Silm ja Instagramis: @mtytapnesilm, kus kuulutame peatselt välja uue reisiseltskonna kandideerimise. Ootame kõiki vähemalt 18-aastaseid huvilisi liituma meie järgmise seiklusega!

Soovid rohkem teada? Võta meiega ühendust Facebooki kaudu või saada e-kiri aadressile mtytapnesilm@gmail.com. Ära jäta kasutamata võimalust kogeda midagi enam!

Reisil sai ka meditatsiooniga tegeletud. Foto: Erakogu

Suursild liiklusele suletud

Alates 22.maist 2024 kuni 22.augustini 2024 on liiklusele suletud riigiteel 23192 Jeti – Kiinimäe 0,655 kilomeetrit asuv Suursild. Põhjuseks on Suursilla rekonstrueerimine ja pealesõitude ehitus. Liiklusele on suletud sild koos kuni 60m pikkuse teelõiguga enne ja peale silda. Jalakäijatele on ohutu ülepääs tagatud silla kõrval ajutise purde või üle remonditava silla.

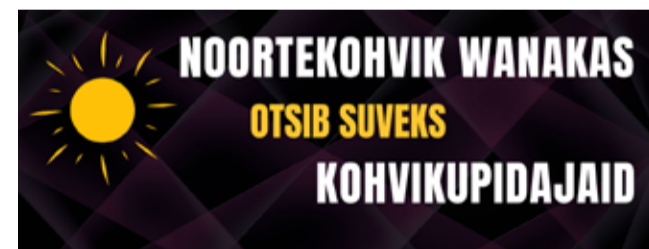
Nimetatud perioodil ei teeninda maakonnaliinid 7A, 26C ja 27 Side peatust. Sulgemise perioodiks paigaldatakse ajutise bussipeatuse märk teede 23192 ja 23191 ristmiku vahetuses lähedusse ja seda ajutist peatust jäävad teenindama liinid 7A, 26C ja 27A.

Ajutine liin 27A teenindab senist liini 27 kahes erinevas lõigus:

Tõrvast kuni Side (ajutine) peatuseni on liin endise ajagraafikuga. Edasi kulgeb liin tagasi Tõrva bussijaama.

Tõrvast Holdre suunas väljub buss 14:30 NÕUDELIININA, mis toimib ettetellimisel peatustes sisenemiseks. Millises peatuses soovitakse väljuda, teavitab reisi bussijuhti bussi sisenemisel.

Savi, Võndi, Tamme, Kapermäe, Väikekuke, Kiinimäe, Pihle, Kõrtsi, Holdre peatustes sisenemiseks peab sõita soovija helistama hiljemalt kella 13:00 telefonil 6404000.

Kandideeri kui oled:

- sõbralik ning hea suhtleja
- töökas, kiire ja kohusetundlik
- valmis töötama graafiku alusel suve kõige ilusamate ilmade ajal

Töötamise aeg: juuni-august

Ettevalmistavad koolitused juuni alguses!

VANUS 14+

Kandideeri

Tähtaeg: 24.mai 2024

Lisainfo: Triin Jõgisuu messenger või telefonilt 54350680

Helme tööstusala detailplaneeringu algatamise teade

Tõrva Vallavalitsuse 24. aprilli 2024 korraldusega nr 2-3/2024/168 algatati Helme tööstusala detailplaneering, mille ala asub Tõrva vallas Helme alevikus. Planeeringuala hõlmab Kooli tn 19 (20303:001:0520, ühiskondlike ehitiste maa 100%), Puhastusseadmete (20303:001:0660, jäätmehooldla maa 100%), Valgamaa Kutseõppekeskuse (osaliselt, 20303:001:0001, kaitsealune maa 50%, maatulundusmaa 45% ja transpordimaa 5%), Tootmise tn 2 (osaliselt, 82401:001:0161, tootmismaa 100%) ja Põllu maauksuse (osaliselt, 20303:001:0650, maatulundusmaa 100%) katastriüksusi. Planeeringuala katastriüksused kuuluvad Tõrva vallale ja eraomandisse. Planeeringuala suurus on ligikaudu 10,4 hektarit.

Lähiümbruses asuvad Aia tn 2 elamu, Vahe tn 5 ja Vahe tn 3 korterelamud, Kooli tn 13 (ühiskondlike ehitiste maa 100%), Kooli tn 17 (ühiskondlike ehitiste maa 100%), Kooli tn 22 (tootmismaa 100%), Puuviljaaia kinnistu (maatulundusmaa 100%), Kirsiaia (tootmismaa 100%), Põllu maauksus (maatulundusmaa 100%), Helme jõgi, Helme jõe hoiuala ja Helme mõisa park.

Detailplaneeringu eesmärk on ala teraviklik lahendamise toimivaks äri- ja tööstuspiirkonnaks. Planeeringuga jagatakse maa-ala kruntideks, määratakse nende ehitusõigus, olulisemad arhitektuursed nõuded, tehniliste kommunikatsioonide lahendus ja paiknemine, nõuetekohased sanitaarkaitse- ja tuleohutuskujad, haljastuse ja heakorra põhimõtted, piirte lahendus, teede maa-alad, juurdepääsude paiknemine ja liikluskorralduse põhimõtted, servituutide vajadus ning muudest seadustest ja õigusaktidest tulenevate kitsenduste ulatus planeeritava maa-alal.

Detailplaneeringu koostamine on vajalik uute hoonete planeerimiseks, selle menetluse kaudu on kõige paremini tagatud avalikkuse kaasamise ja teavitamise põhimõtte, huvide tasakaalustamise ja loomimise põhimõtte.

Detailplaneeringu algatamisega ei kaaluta keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkust ega anta selle kohta eelhindangut, sest selle algatamise hetkeks ei ole veel teada keskkonnamõju ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõigete 1, 2 või 4 kohaseid tegevusi. Kui vastavate tegevuste planeerimise vajadus ilmneb detailplaneeringu menetluse käigus, siis tehakse otsus keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse üle otsustamiseks koheselt. Kui selgub, et detailplaneeringu koostamise käigus ei ole vajalik läbi viia keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise kaalumist, siis arvestatakse keskkonnatingimustega planeerimis- seaduse § 126 lõike 1 punkti 12 kohaselt detailplaneeringu menetluse käigus.

Algatatud detailplaneering järgib Tõrva valla üldplaneeringut, mille kohaselt on valdavas osas planeeringuala maakasutuse juhtotstarve kaubandus-, teenindus- ja büroohoone ning tootmis- ja logistikakeskuse maa-alal.

Detailplaneeringu koostamise käigus korraldatakse topo-geodeetilise uuringu koostamine (geodeetiline alusplaan). Detailplaneeringu algatamise hetkeks ei ole täiendavate uuringute vajadus teada.

Algatamise korralduse ja lähteseisukohtadega on võimalik tutvuda Tõrva valla veebilehel aadressil www.kov.torva.ee/koostamisel-olevad-detailplaneeringud ja Tõrva Vallavalitsuses aadressil Kevade 1, Tõrva.

Tervisekeskuses pakutakse nüüdsest jalahooldusprotseduure

Egon Ilisson

On rõõm teatada, et hiljuti avatud Tõrva Tervisekeskuses on terviseteenuste valik veelgi laienenud – alates maikuust on Tõrva linna ja valla elanikud oodatud jalahooldusprotseduuridele.

Kliente võtab vastu jalahooldusspetsialist Gätly Puri, kes on Tõrvast pärit. Nüüd on Gätly pärast 20 aastast vaheaega tagasi oma südamele lähedades linnas koos täiesti uue väljakutsega ehk alustada oma erapraksisega. Puri eesmärk on tõsta kogukonna teadlikkust ja juhtida tähelepanu erinevate jalaprobleemide ilmnemisele ja nende ennetamisele. "Jalgade tervis on osa üldisest tervislikust seisundist, olles äärmiselt oluline inimese heaolu ja toimetuleku jaoks," selgitab Puri.

Miks on seda vaja?

Tõrva valla elanikele on alati olnud väga tähtis erinevate terviseteenuste mugav kättesaadavus. Erinevad tervisemured viivad meid tihti teele ka kaugemale linnadesse, seega on väga tervitatav, kui Tervisekeskusesse tuleb juurde üha uusi teenuseid.

"Mäletan isegi neid aegu noorem eas, kui väikelinnas ei olnud võimalik paljusid teenuseid tarbida. Kui millegi järele vajadus tekkis, tuli tihti teele selleks teise linna või maakonda sõita," räägib Puri, et näeb ka ise, et aastatega on Tõrvas toimunud suured positiivsed muutused.

Jalahooldusprotseduuridele on teretulnud igas vanuses inimesed, kes soovivad jalahooldusspetsialisti käe all oma jalgade tervist edendada, jalaprobleemide sümptomeid leevendada või nende progresseerumist aeglustada. "Enamasti tegeletakse jalgadega seotud muredega alles siis, kui on juba valulik kõndida või ebamugavustunne on pikaajaliselt igapäevast elu seganud," räägib Puri. "Kui õppida jalgade eest igapäevaselt sama hästi hoolitsema kui hammaste eest, kanda sobilikke jalanõusid ja otsida abi pädeva jalahooldusspetsialisti käest, muutub nende üldine tervis ja enesetunne oluliselt paremaks," on Puri veendunud.

Õpib lisaks

Puri on varem töötanud Tartus perearstikeskuses jalahooldusspetsialistina ja samaaegselt täiendanud enda erialaseid teadmisi Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis podoloogia erialal. "Olen saanud õppida Eesti parimate erialaspetsialistide ja pedagoogide juhendamisel ja see teekond jätkub. Tänu sellele ka täieneb aja jooksul minu pakutavate teenuste nimekiri," räägib Puri, et teda innustab selle eriala juures silmaga nähtav ja käega katsutav kohene tulemus ning rahulolutun-

Jalahooldusspetsialist Gätly Puri on end uues hubases kabinetis valmis seadnud, kus oma igapäevatoos kasutab tunnustatud Saksamaa brändide seadmeid ja professionaalseid jalahooldustooteid. Foto: Erakogu

ne, kui ta saab inimest tema jalavastuste korral päriselt aidata.

Väga tihti küsitakse temalt, et mis on erinevus pediküüri ja ravipediküüri vahel? "Pediküür tähendab ennekõike iluteenust, kus tegeletakse jalgade esteetilise välimuse parandamisega. Jalahooldusspetsialisti ehk podoloogi töö keskendub rohkem selliste probleemide lahendamisele, mis on seotud jala, eelkõige jalalaba, tervise, selle säilitamise ja taastamisega," toob Puri välja erinevuse. "Podoloog hindab jala asendit, tundlikkust, valulikkust, võimalikke deformatsioone, kõnnimustrit, liigeste liikuvust, naha seisundit, enesehoolduse olemasolu või defitsiiti ja jalatsite sobivust, tuginedes teadmiste anatoomiast, füsioloogiast, patoloogiast, biomehaanikast ja haigusõpetusest," räägib Puri.

Ka noortele

Tihti arvatakse ka, et ravipediküür on mõeldud ainult eakatele inimestele. "Tõepoolest kaasnevad kõrge vanusega erinevad haigusseisundid ning sageli esinevad neil küüned, naha ja liigestega seotud muutused. Otseloomulikult on vastuvõtule oodatud eakad inimesed, kes on näiteks hädas pikkade paksenenud küüntega või konnasilmadega, mida endal ei õnnestu töödelda ja mis valmistavad valu ja ebamugavust," aitab spetsialist abivajajaid.

Ent ta on ka kokku puutunud laste ja noorukitega, kel on muresid

Vastuvõtud

Vastuvõtud toimuvad Tõrva Tervisekeskuse II korrusel (eriarstide korrusel) kabinetis nr 208 (vajalik on ettebroneerimine ja tegemist on tasulise teenusega).

Planeeritud vastuvõtuajad: E, T, R kell 9-17, erandkorras kokkuleppel ka muul ajal. Vastuvõtule broneerimiseks palun helistada tel 5697 5070 või kirjutada aadressile info@halluxjalaravi.ee. Huvi korral saab Hallux Jalaravi tegemisi jälgida ka Facebookist "Hallux Jalaravi" nime alt.

JKindlasti on jalahooldus on vajalik neile, kes hindavad korreksete hügieeniõuete täitmist ja kes soovivad korralist jalahooldust, et hoolitseda oma jalgade tervise eest, sealjuures ennetada võimalikke jalaprobleemide tekkimist. Protseduuri käigus töödeldakse küüned ja nahapinnad ning jagatakse edasisi soovitusi olukorra parandamiseks.

Protseduurile on teretulnud ka need, kel esinevad järgmised kaebused: sissekasvanud küüned, paksenenud küüneplaadid, kannalõhed ja nahapaksendid, küüneirdumine küünesängist, konnasilmad ja soolatüükad, küüne- ja jala- seen, diabeetiline jalg.

mad ja nahapaksendid jalalaba erinevates piirkondades," loetleb Puri eri valdkondade kliente. "Kindlasti on protseduurile oodatud need, kel esineb näiteks küüne- ja nahaseent, et saada ebaseadlike probleemide leevendust ja abi. Nagu öeldakse – häda ei anna häbeneda!" ütles Puri, et alati saab kaasa ka koduseks jalahoolduseks vajalikud soovitusid.

TULE EMAKAKAELAVÄHI SÕELUURINGULE!

2024. aastal kutsume tasuta uuringule naisi sünniaastaga: 1959, 1964, 1969, 1974, 1979, 1984, 1989, 1994.

Registreeri end uuringule: info@provitakliinik.com või tel +372 68 43 888

Viljandi Kirikupäev ja laulupidu

Arvo Lasting

Eesti luterliku kiriku vaimulikud laulupeod on toimunud iga viie aasta tagant. Koroonaviiruse tõttu tekkis aga pikk seisak – viimasest sellisest peost on möödas juba 9 aastat. Pika ootamise järel tasub meil kasutada võimalust lõpetada jaanikuu Viljandis ühises suures osaduses.

Kirikupeol osalevad kõik inimesed ja kristlased. Viljandi laululavale kogunevad koorid paljudest kirikutest ja kultuurimajadest – kokku paar tuhat lauljat, teiste hulgas Tõrva Lauluseltsi segakoor.

Kirikupäev pealkirjaga „Rõõm üle maa“ kestab 27.-30. juunini, sisukamad päevad on reede ja laupäev. Täpse programmi leiate aadressilt www.kirikupaev.eelk.ee. Reedel toimuvad kirikutes ja õues kontserdid ning loengud,

laupäeval tegutseb kirikuturg. Laulupidu algab laupäeval kell 16 rongkäiguga. Me elame Viljandile üsna lähedal ja paljud meist liiguvad sinna iseseisvalt endale sobival ajal ja viisil. Sinna vajatakse vabatahtlikke appi, nii et sellekski võime leida mõne päeva ja tunni. Kuid kui keegi otsib ühist sõiduvõimalust pääseda laupäeval, 29. juunil kell 16 Viljandi laulupäevale, siis palume sellest meie kirikule teada anda hiljemalt 3. juuniks.

Juuni lõpus toimub Kirikupäevaga seotud üritusi kogu Viljandimaal. Jaanipäeval pärast kalmistupüha pakuvad Helme kirikus sõna- ja muusikatunni misjonärid Mika Tuovinen ja Tero Ruotsala Soomest. Tero on teinud misjonitööd Taimaal, kuhu meie kaasmalased teevad oma turismireise. Misjonäridega kavatseb ühineda ka Abja nelipühi koguduse pastor Guldar Järve.

TEATED

Helme kirikus

19. juunil kl 11.00 nelipüha jumalateenistus

26. mail kl 11.00 kolmainupüha palvus

8. juunil kl 19.00 õhtupalvus Norra Bynese'i koguduse külalistega

24. juunil kl 11.00 kalmistupüha

24. juunil kl 12.30 sõna- ja muusikatund Helme kirikus, külalised Mika Tuovinen, Tero Ruotsala, Guldar Järve

30. juunil kl 11.00 jumalateenistus

Riidaja kirik-kabelis

26. mail kl 12.00 kolmainupüha jumalateenistus

Taagepera kirikus

26. mail kl 14.00 kolmainupüha jumalateenistus

9. juunil kl 15.00 Taagepera kiriku 350. juubel ja uue kella pühitsemine. Piiskop Marko Tiitus, Puhja-Elva kirikukoor, külalised Soomest, Norrast ja mujalt. Kirikukella toetuseks saad osta 10 euro eest Taagepera ja Hauho kiriku pildiga kruusi, mis on saadaval Helme ja Taagepera kirikus ning Ala raamatukogus. 16. juunil kl 11.00 Taagepera kalmistupüha

Tõrva Misjonimajas

18. mail kell 18.00 tuleb külla TTT ehk Tervikliku Tervenemise Teenistuse meeskond Tallinnast. TTT liikumine sai alguse sellest, kui Püha Vaim pani Nõmme Baptistikoguduse pastori Veikko Vösule südamele, et tuleb hakata palvetama inimeste eest, kellele meditsiin enam lootust ei anna. Kuna ülesanne käiks ühele kogudusele üle jõu, teevad meeskonnas koostööd paljud kogused eri konfessioonidest. Koosolekud toimuvad üle Eesti ja need on nähtavad ja kuuldavast kristlikes meediakanalites.

Samaaegselt on võimalus helistada oma palvesooviga kõnekeskusesse. Teenistuse nimi viitab sellele, et inimesed peab tervenema terviklikult – uueks peavad saama nii ihu, hing kui ka vaim. Kuigi füüsiline tervenemine on selles maailmas oluline, on igavikuliselt siiski tähtsam sisemine uuestisünd ja Püha Vaimuga täitumine. Rohkem infot leiab aadressilt www.tervenemine.ee või helistades pastor Margo Merile tel 518 2605.

Tõrva Immaanueli koguduse aastapäev

16. juuni kell 15 Misjonimajas.

Jutlustab pastor Lukas Ternborg (Rootsi), muusika Türi Misjonikoguduselt. Küläs sõbrad Alunda kogudusest Rootsist. Tõrva Immaa-

nueli kogudus, e-post torva@kogudused.ee, a/a 884204278621942100

Kontakt

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Helme Maarja kogudus

e-post arvo.lasting@eelk.ee, tel 524 9654 või 763 3340, Swedbank a/a EE512200001120082428

Avatud K-N kl 10-13, aga soovitage eelnevalt kokku leppida

Soovitatav liikmeannetus 30 eurot Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Taagepera Jaani kogudus Swedbank a/a EE842200221013466795

Pühapäeviti kell 11 pooletunnine avalik arutelu elulisel teemal piibli vaatevinklist. Koosolekud toimuvad Valga mnt 61, Tõrva linn. Lisaks on võimalik jälgida ülekannet internetis. Lisainfo tel 5559 4411 või veebisaidilt: JW.ORG (Meist/Koosolekud).

Reakuulutused

Metsamaapinna ketasadraga ettevalmistamine istutamiseks tel 5346 4785, info.metsaader@gmail.com.

Küttepude, pelleti ja briketi müük üle Eesti. www.puu24.ee või helista tel 520 0093, 600 0136.

OSTAN METSA- JA PÖLLUMAAD

TELEFON 552 7322

OSTAME PÖLLU- JA METSAMAAD

OLEME SUURIM ERAMAA OMANIK VALGAMAAL JA TEGUTSENUD ÜLE 25 AASTA

ANTS ERIK
50 91 575

METSATERVENDUSE.EE

RAO METALL on rohkem kui 10 aastase ajalooga ettevõte, kes ostab neljas Eesti paigas kokku vanametalli.

TASUTA vanametalli käru kaheks tunniks.

Tõrva teenindusplats
Avatud:
E-R 9-16,
L 10-14,
P Suletud
Kontakt +372 5300 5356
raometall@gmail.com

Alates suvest võtame vastu autoromusid!
www.raometall.ee

Sõiduautode ja vanametalli KOKKUOST ALATI HEAD HINNAD

5198 1222

PETSERI 38A, VALGA
www.tolmets.ee

Reklaami Tõrva Teatajas

Hinnakiri leitav Tõrva valla kodulehelt
Kirjuta: kuldne@kuldne.com
5373 6992

PAKU OMA METSA, VÕSA RAIEÕIGUS MEILE

Kiire tehing, kindlatel tingimustel.

505 5589

Saekettide valmistamine, teritamine ja parandamine.

Hüdrovoolikute valmistamine.

Hüdromar OÜ tel. 5629 4013

KEVADE KESKUSE ARVUTIPOOD

- Arvutite hooldus ja remont
- VHS digitaliseerimine
- Uued ja kasutatud arvutid
- Paberfotode digitaliseerimine
- Kaamerate paigaldus

Kauplus avatud E-N 12:00-17:00
Väljakutsed E-N 9:00-12:00, R 9:00-17:00
info@silverarvuti.ee või 5015282

TEHASEPOOD
VOODID, MADRATSID, DIIVANID
TÖÖSTUSE IO, TÕRVA

E-R
08:00-16:30

LAUPÄEVITI
10:00-14:00

Info +372 5538480

Sime Beds

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

Puurvesi PUURKAEVUD

KONTAKT
www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

THKK müüb!

Hall lepp 60-65 €
Must lepp 65-70 €
Kuiv küttepuid 30 cm 78-83 €
50cm 75-80 €

Tel: 565 1820

Kaljukindel valik!

Vabadus,
õigus,
julgeolek.

127

Ivari
Padar

122

Marina
Kaljurand

123

Sven
Mikser

125

Tanel
Kiik

9. juunil vali sotsiaaldemokraadid! www.sotsid.ee

124

Katri
Raik

126

Riina
Sikkut

128

Natalie
Mets

129

Vootele
Päi

130

Jevgeni
Ossinovski